

Mekteb-i Harbiyye

Yıl: 2 Sayı:3
Eylül 2023

Türkiye Cumhuriyeti 100 Yaşında!

Cumhuriyetin Yılmaz Bekçileri

Görev Başında!

Mekteb-i Harbiyye

Mekteb-i Harbiyenin bu sayısını
Kahramanmaraş merkezli büyük deprem
felaketinde canlarını yitiren Harbiyelilere ve
tüm vatandaşlarımıza ithaf ediyoruz.

Muhammed İsmail KARAAĞAÇ
MSÜ Kara Harp Okulu
3'üncü Sınıf Öğrencisi

Eğirdir Dağ Komando Okulu ve Eğitim Merkezi Komutanlığında icra edilen Komando Temel Kursunda, 7 Haziran 2023 tarihinde eğitim esnasında rahatsızlanan Harbiyeli Muhammed İsmail KARAAĞAÇ, hastaneye kaldırılmış ancak yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak vefat etmiştir.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI
DEVLET BAŞKANLARI OLAĞANÜSTÜ ZİRVESİ
ANKARA, 16 MART 2023

EXTRAORDINARY SUMMIT OF THE
HEADS OF STATE OF THE ORGANIZATION OF TURKIC STATES
ANKARA, 16 MARCH 2023

*Ey Yükselen Yeni Nesil! İstikbal Sizzsiniz!
Cumhuriyeti Biz Kurduk,
Onu Yükseltecek ve Yaşatacak Sizzsiniz!*

ONUNCU YIL SÖYLEVİ

Türk Milleti!

Kurtuluş savaşına başladığımızın 15'inci yılındayız. Bugün cumhuriyetimizin onuncu yılını doldurduğu en büyük bayramdır. Kutlu olsun! Bu anda büyük Türk milletinin bir ferdi olarak bu kutlu güne kavuşmanın en derin sevinci ve heyecanı içindeyim.

Yurttaşlarım!

Az zamanda çok ve büyük işler yaptık. Bu işlerin en büyüğü, temeli Türk kahramanlığı ve yüksek Türk kültürü olan Türkiye Cumhuriyeti'dir.

Bundaki muvaffakiyeti Türk milletinin ve onun değerli ordusunun bir ve beraber olarak azimkârâne yürümesine borçluyuz.

Fakat yaptıklarımızı asla kâfi göremeyiz. Çünkü daha çok ve daha büyük işler yapmak mecburiyetinde ve azmindeyiz. Yurdumuzu dünyanın en mâmur ve en medenî memleketleri seviyesine çıkaracağız. Milletimizi en geniş refah vasıta ve kaynaklarına sahip kılacağız. Millî kültürümüzü muasır medeniyet seviyesinin üstüne çıkaracağız.

Bunun için, bizce zaman ölçüsü geçmiş asırların gevşetici zihniyetine göre değil, asrımızın sürat ve hareket mefhumuna göre düşünülmelidir. Geçen zamana nispetle, daha çok çalışacağız. Daha az zamanda, daha büyük işler başaracağız. Bunda da muvaffak olacağımıza şüphem yoktur. Çünkü, Türk milletinin karakteri yüksektir. Türk milleti çalışkandır. Türk milleti zekidir. Çünkü Türk milleti millî birlik ve beraberlikle güçlükleri yenmesini bilmiştir. Ve çünkü, Türk milletinin yürümekte olduğu terakki ve medeniyet yolunda, elinde ve kafasında tuttuğu meşale, müspet ilimdir. Şunu da ehemmiyetle tebarüz ettirmeliyim ki, yüksek bir insan cemiyeti olan Türk milletinin tarihî bir vasfı da, güzel sanatları sevmek ve onda yükselmektir. Bunun içindir ki, milletimizin yüksek karakterini, yorulmaz çalışkanlığını, fitrî zekâsını, ilme bağlılığını, güzel sanatlara sevgisini, millî birlik duygusunu mütemadiyen ve her türlü vasıta ve tedbirlerle besleyerek inkişaf ettirmek millî ülkümüzdür. Türk milletine çok yaraşan bu ülkü, onu, bütün beşeriyete hakikî huzurun temini yolunda, kendine düşen medenî vazifeyi yapmakta, muvaffak kılacaktır. Büyük Türk Milleti, on beş yıldan beri giriştiğimiz işlerde muvaffakiyet vadeden çok sözlerini işittin. Bahtiyarım ki, bu sözlerimin hiçbirinde, milletimin hakkındaki itimadını sarsacak bir isabetsizliğe uğramadım. Bugün, aynı inan ve katiyetle söylüyorum ki, millî ülküye, tam bir bütünlükle yürümekte olan Türk milletinin büyük millet olduğunu bütün medenî âlem, az zamanda bir kere daha tanıyacaktır. Asla şüphem yoktur ki, Türklüğün unutulmuş büyük medenî vasfı ve büyük medenî kabiliyeti, bundan sonraki inkişafı ile, âtinin yüksek medeniyet ufkunda yeni bir güneş gibi doğacaktır.

Türk Milleti!

Ebediyete akıp giden her on senede, bu büyük millet bayramını daha büyük şereflerle, saadetlerle huzur ve refah içinde kutlamayı gönülden dilerim.

NE MUTLU TÜRK'ÜM DİYENE!

EDİTÖRDEN

Millî Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu Dekanlığı Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü olarak Mekteb-i Harbiye Dergisi'nin yeni sayısını sizlerle buluşturmanın sevincini yaşıyoruz. Üçüncü sayısını takdim etmekten mutluluk duyduğumuz Mekteb-i Harbiye, hem göz bebeğimiz olan askerî öğrencilerimizin hem de onların hocaları ve komutanlarının kalemleriyle serpilmeye devam ediyor. Mekteb-i Harbiye Dergisi'ne yayınlandığı ilk günden itibaren kendilerini her alanda geliştirmeye çalışan askerî öğrencilerimizin yoğun ilgisi oldu. Yazıları, eserleri ve çalışmaları ile dergimize destek olan herkese teşekkür ederiz. Diğer sayılara ilham olması dileğiyle...

Yayın Kurulu:

Doç. Dr. Emrah BOZOK (Dil ve Edebiyat Kulübü Danışmanı)

Dr. Öğr. Üyesi Utku IŞIK (Editör)

Öğ. Ütğm. Hüseyin KÖRPE (Editör)

Teknik İşler:

Ahmet Melih BARIN (6187) (1'inci Anafartalar Taburu)

1

GAZİ MUSTAFA KEMAL
ATATÜRK'TEN ŞANLI YUVAYA
MESAJ

3

ÇANAKKALE ŞİİRİ

7

SERVET SOMUNCUOĞLU ANISINA

9

BİR DİL NASIL ÖĞRENİLİR?

12

HARBİYELİ, SUBAY VE KİTAP

14

BUNLARI BİLİYOR MUYDUNUZ?

15

BEN DE YAPABİLİRİM

17

ÖRNEK BİR YAPAY ZEKA
UYGULAMASI

27

MERSİN SEYAHAT REHBERİ

32

SENEGAL

35

BİLİR MİSİN?

36

GAZİANTEP

40

VARAMADIM

43

TÜRK İSTİKBALİ

45

DİSİPLİN VE SPOR

50 TOGG

53 VURAN 4X4

55 SIFIR ATIK VE KHO'DAKI UYGULAMALARI

59 DOĞU TÜRKİSTAN- UYGUR TÜRKLERİ

65 KHO'DAN ETKİNLİKLER

*Biz doğrudan doğruya
milliyetperveriz ve Türk
milliyetçisiyiz.*

*Cumhuriyet'imizin dayanağı Türk
camiaandır.*

*Bu camianın fertleri ne kadar Türk
kültürüyle dolu olursa o camiaya
dayanan Cumhuriyet de o kadar
kuvvetli olur.*

-1926

Atatürk'ün Bütün Eserleri (18.Cilt)

*Fevkalade ve aniden ortaya çıkan duruma
ilk temas eden, bir kütaman en büyük
kumandanı değildir. Büyük, küçük her
birliğin içinde her subay ve her astsubay ve
hatta her er, hareket şekline dair üstünden
hiçbir emir ve hiçbir fikir almadığı durum
karşısında kalır.*

*İşte bu sebeptir ki, gerek kumandanların
ve gerek erlerin, bizzat fikir üreterek
kendiliklerinden iş görebilecek meziyette
yetmişmiş olduğuna kanaat olmadan, bir
askerî kütaman, bir ordunun, güvenilir ve
dayamlı bir kuvvet olarak tamınman
şaflettir, felakettir.*

-1914

Atatürk'ün Bütün Eserleri (Cilt 1)

**Gün doğdu hep uyandık,
Siperlere dayandık.
İstiklalin uğruna da,
Al kanlara boyandık.**

**Sandılar Türk uyudu,
Ata cenge buyurdu.
Türk'ün asker olduğunu,
Dünyalara duyurdu.**

**Ülkemiz Türk ülkesi,
Âşık eder herkesi.
Üstümüzden eksilmesin,
Al bayrağın gölgesi!**

Ünlü Türk kahramanı sahaya çıktı
Kılıç çıkardı
Sesini yükseltti
Savaşa gideceğiz, şehitler olacağız
Kılıcın sesi cihanda feryat etti
Düşman düşmeli yoksa biz olmayacağız
Savaşta yürek kazandı
Yiğit Türk kahramanı Atatürk
Seni hatırlayacağız sonuna kadar

Arnel SANDZİÇ
Bosna-Hersek
Türkçe Hazırlık Sınıfı 3'üncü Kısım

**Na poljanu došao je on ,
Slavni Turski heroj.
Izradio sablju ,povisio glas,
Svi u rat,šehidi ćemo postat.
Zvuk sablje jecao je svijetom,
Dušman pasti mora ili biti nas neće.
Rat osvojilo je srce,
Slavni Turski Ataturče,
Pamtit ćemo te vječno**

**Arnel SANDZIĆ
Bosna-Hersek
Türkçe Hazırlık Sınıfı 3'üncü Kısım**

**11. Jula devedeset pete,
Pakuju se otac ,majka i dijete.
Da iz svoje kuće od dušmana bježe,
Jer u Potočarima mrtvi muslimani leže.**

**Mrtvi leže,djeca ,mladi i stari,
Dok u svijetu niko za to i ne mari.
U autobus uđu oni s puno sreće,
Puno sreće,jer se isti prema Kladnju kreće.**

**Onaj što je ostao ,ubijen će biti,
Njegov prevoz do Kladnja nikad neće stići.
Ubijaše redom ,sve pred očima i na Božiji vid,
Nad Bošnjacima Srebrenice izvršiš genocid.**

**Arnel Sandic
Bosna-Hersek
Türkçe Hazırlık Sınıfı 3'üncü Kısım**

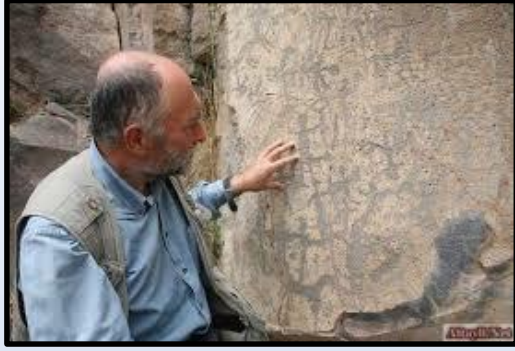

**11 Temmuz 1995'te
Babalar, anneler ve çocuklar eşyalarını topluyor
Kendi evlerinden, düşmandan kaçıyor,
Çünkü Potoçari'de ölümler yatıyor.**

**Bebekler, gençler ve yaşlılar ölüyor,
Ama dünyada hiç kimse umursamıyor.
Az da olsa, şanslı olanlar otobüse biniyor,
Çünkü otobüs Kladan'a doğru gidiyor.**

**Kalanlar ise öldürülecek,
Onların Kladan'a yolculuğu hiç gerçekleşmeyecek
Tüm dünyanın gözü önünde sırayla insanları
Öldürüyorlardı,
Srebrenica'daki Boşnaklar'a soykırımı yapıldı.**

**Çeviren:
Zilka Kasumović/2948
Bosna-Hersek
Malazgirt Taburu**

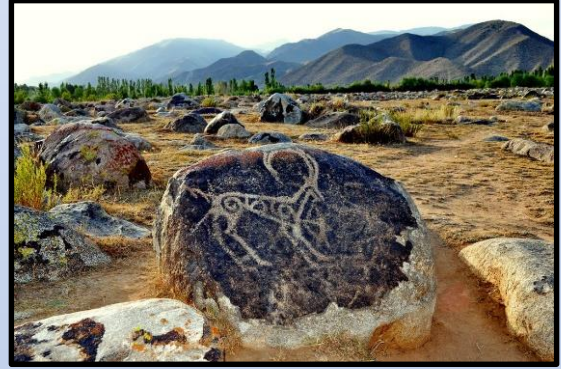

“Orhun Anıtları Türk tarihinin ön sözü değil, Türklerin taşlar üzerindeki son sözüdür”.

Bu sözleri tarihin gizemini, Türklerin geçmişini ve taşların sırlarını öğrenmek için 12 ülke gezen ve yaklaşık 150.000 km yol kat eden gazeteci, yazar Servet SOMUNCUOĞLU söylemiştir.

14 Mayıs 1964’te Bursa’da dünyaya gözlerini açan Somuncuoğlu Atatürk Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü ve İstanbul Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümünde öğrenim görmüştür. 1988-2014 yılları arasında TRT İstanbul Radyosunda yapımcı olarak çalışmıştır. “Günle Gelen”, “Müzikli Edebiyat”, “Türkülerle Yaşamak” ve “Tarihte Yolculuk” gibi programları hazırlamıştır. Rusya, Çin, Moğolistan, Kazakistan, Kırgızistan, Azerbaycan, Kosova, Macaristan, Avusturya, Kanada, Brezilya, Hollanda’ya giderek belgesel ve fotoğraf çalışmaları yapmıştır. Özellikle Türklerin Anadolu’ya gelişini konu alan çalışmaları yurt içi ve dışında büyük ilgi görmüştür. Özellikle Orta Asya’da yüksek bölgelerdeki Türk tamgaları üzerine yaptığı incelemeler insan-

lık ve Türk tarihi açısından önemlidir. Türklerin Denizli’ye gelişini anlatan “Tamgalar Dengizli” belgeselini yayımladıktan kısa bir süre sonra kalbinin yüksek rakımdaki bu ağır çalışmalara dayanamaması sonucu vefat eden fotoğrafçı ve araştırmacı-yazar Somuncuoğlu ömrünü Türk tarihine vakfetmiştir. Kendisinden ve hayatından vazgeçen Servet Hoca hayatını tarihe adanmış bir kahramandır.

Saymalı Taş Kaya Resimleri

Çünkü bugün tarihteki Türkler hakkında öğrendiğimiz birçok şeyi ona borçluyuz. Somuncuoğlu Türk tarihini dünyaya tanıtmış bir araştırmacıdır. “Gallemit”, “Taştaki Türkler” ve “Karlı Dağlardaki Sır” eserlerini yazmış aynı zamanda 2008 yılında “Sibirya’dan Anadolu’ya Taştaki Türkler” eserleriyle Sosyal Bilimlerde Sedat Simavi Ödülü’ne layık görülmüştür.

Orta Asya’nın yüksek rakımlarında binlerce yıl önce çizilmiş halay çeken, dua eden, ava çıkan insan ve ölen kişi için

adanan hayvan figürlerinin Ankara'nın Gündül ilçesindeki binlerce kaya resminde aynı şekliyle görülmesi; Türk mevcudiyetinin coğrafya ve zamana göre devamlılığını göstermektedir.

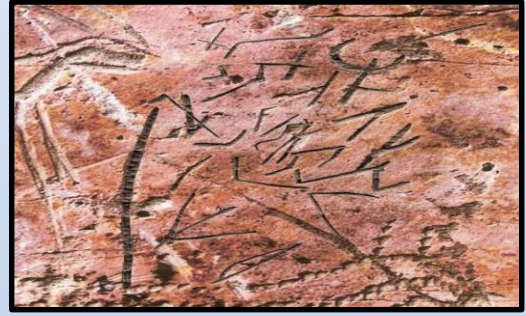
Somuncuoğlu'nun araştırmalarında bulunduğu Orta Asya'da ve Anadolu sahasındaki figürlerin aynı olması kaya resimlerinin coğrafi olarak Orta Asya'dan Anadolu'ya hem de yazıya göç edişinin fotoğraflarıdır. Anadolu coğrafyasındaki binlerce kaya resmi Anadolu'daki Türk tarihinin 1071'den çok daha öncelere, milattan önceki devirlere dayandırılması anlamına da gelmektedir. Bu resimlerden başka Anadolu'daki bazı bölgelerde Köktürk alfabesinin kullanılmış olması da Türk kültürünün yaygınlık alanını genişletmektedir.

Yazdığı eserlerin maksadı tarihe başka gözle bakmaktı ve tarihin her anını gizemli kapısının anah-

Saymalı Taş Kaya Resimleri

tarını elinde bulundurmaktı. Servet Hoca hayatında belki de binlerce kaya resimleri gördü fakat o da biliyordu ki bunların hepsi Türklere ait değildi. Türk damgalarını iyi bildiği için Türk kaya resimlerini diğerlerinden ayırt edebiliyordu. Somuncuoğlu'na göre Orhun Yazıtları'nın oluşumu ve alfabenin ortaya çıkmasının başlıca sebebi bu kaya resimleriydi.

Ankara Gündül'de Bulunan Kaya Resimleri ve Köktürk Harfleri

Servet Somuncuoğlu; yazarlığa ilave olarak araştırmacı, yönetmen, fotoğraf sanatçısı, televizyon program yapımcısı ve Türk gazetecisi ünvanlarına sahipti. Hayatının son anlarına kadar araştırma yapan ve yazan Somuncuoğlu 6 Ağustos 2013'te (49 Yaşında) kalp krizi sonucu aramızdan ayrılmıştır. Servet Somuncuoğlu Türklerin gizemli tarihini ortaya çıkarmak uğruna 12 ülke gezmiş ve 150 km yol katetmiştir. Sonunda bizlere çok farklı bilgiler bırakmıştır, o bilgiler ki kendimizi ve geçmişimizi tanımamızı sağlamıştır.

Muhammed MUSAYEV/1889
Azerbaycan
Anafartalar Taburu

Bir Dil Nasıl Öğrenilir?

Dil öğrenmek uzun vadeli ve asla bitmeyecek bir serüven. Dünya üzerindeki hiçbir insan ana dilini dahi tam olarak öğrenip «Kendi dilimi öğrendim, biliyorum artık.» diyemezken başka bir dil için 'öğrendim' demek ne yazık ki zor. Ancak kilit noktamız uzun vadede belki tüm yaşamımız boyunca sürekli olarak o dilin içinde olmak! Dil öğrenme serüveninde faydalı olacak, belki bazıları bilinen ancak bazıları ufak ayrıntılar içeren tüyolar vermeye ve dil öğrenme sürecindeki en önemli yöntemlerin bulunduğu galerimizi incelemeye başlayalım.

1. Sonuç Odaklı Değil, Süreç Odaklı Bakış Açısı Edinin

Her şeyden önce şunu bilmeliyiz ki dil öğrenimini teorik, zorlayıcı ve sıkıcı bir zorunluluk olmaktan çıkarmak bizim elimizde. Dili geçilmesi mecbur bir merhale, okunduktan sonra bir daha yüzüne bakılmayacak bir kitap gibi görenler hem başarısız oluyor hem de işin zevkine varamıyor. Dili kullanmak, onu yaşamımızın önemli bir parçası hâline getirmek durumundayız.

2. Cesur Olun

Belki de bundan sonraki öneriler arasında en önemlisi bu: cesur olmak! Cesaret bu uzun süreçte en önemli ilkemiz olsun. Bol bol hata yapmak ama 'mutlaka' farklı bir şey yapmak gerek. Haftada 10 saat gidilen kurslardaki bilgiler kullanılmadığı takdirde, hiç bir şey ifade etmez. Öğrendiklerimizi sözlü veya yazılı ifadede özgür olmalıyız. Yaptığımız hatalar ileride bize eğlenceli gelecek, güzel bir anı olarak geri dönecektir. Hasılı, dili kullanma konusunda istekli ve korkusuz olmalıyız. Çünkü öğrenme süreci için teoriden çıkıp kullanıma geçmesiyle başlayacaktır.

3. Gramer Konularına Takılıp Kalmayın

Gramer bu işin ancak %30'undan ibaret. Sağlam bir gramer bilgisi önemlidir, kabul. Ancak siz siz olun gramerle cebelleşmeyin. Bu insanı dil öğrenmekten alıkoyduğu gibi, dile karşı da bir nefret oluşmasına sebep olur. İşin teori kısmını bir tarafa bırakın. Dil öğrenimi çocukların ana dilini öğrenmesi gibi, duyarak, okuyarak, maruz kalarak, cesaretle onu kullanmaya çalışarak olur. Yoksa zamanlar, bağlaçlar, ekler kökler dilcilerin işi. Bırakın onlar o iş üzerinde yoğunlaşsınlar. Siz bir an önce dili 'yaşamaya' bakın!

4. Sevdiğiniz Şarkıları Tercüme Edin

Geldik en zevkli kısımlardan birine. Yabancı şarkıları telaffuz hem gülünç hem de bir eziyet olabiliyor. Ancak bunun da çözümü basit: Youtube'a giriyoruz, bir yabancı şarkının ismini, sonrasında lyrics yazıyoruz (remember lyrics gibi) başlıyoruz dinlemeye. İlk dinlediğimizde birçok kez şarkıyı durdurup sözlü-

ğe bakmamız gerekecek ancak daha sonrasında sözler ve melodi aklımıza beraber kodlanacak, böylece hem daha büyük bir keyif alacağız hem de söz kalıplarını aklımızda kalıcı bir hâle getireceğiz!

5. Alt Yazılı Film İzleyin!

Bu çok bilinen bir yöntemdir ve gerçekten de faydası çoktur. Kelimelerin, ifadelerin, eylem ve durumlarla, sistematik bir olaylar döngüsüyle birlikte zihnimize daha kalıcı hâle gelmesi kaçınılmazdır. Böylece kelime anlamları senaryodaki olaylarla biz fark etmeden zihnimize kodlanır. Takip edebiliyorsanız bir dizi takip edin, eğer edemiyorsanız farklı bir önerimiz var...

6. Bir Filmi ve Diziyi Tekrar Tekrar İzleyin

Çok sevdiğimiz bir filmi en az üç kez Türkçe altyazıyla, arayı çok uzatmadan üç kez de yabancı dildeki alt yazısıyla izliyoruz. Her zaman olduğu gibi istediğimiz kadar sözlük kullanmak serbest! Altıncı izleyişten sonra replikler artık genel itibarıyla zihnimize olmalı. Hep deniz suyuna korka

korka dokunduğumuz o kayıktan inmenin ve kendimizi denize bırakmanın vakti geldi, bu sefer filmi altyazı olmadan izliyoruz. Muhtemelen çok bir şey anlamayacağız ancak bu çalışmayı bir kaç film üzerinde denediğimiz takdirde büyük bir gelişme sergilemiş olacağız. Eğer bir konuşmanın yüzde elliden fazlasını anlayabiliyorsak bu artık dilin içine girdiğimizi denizin içinde özgür olduğumuzu ve durmadan kulaç atmamız gerektiğini gösteriyor.

attığımız sosyal ortamlarda mizah, haber, spor gibi konusu ilgi alanımıza göre değişen profilleri takip etmek sosyal medyayla birlikte öğreniyor olduğumuz dili de yaşamımıza sokacaktır. Haber akışı gözümüzün önünden geçerken bunların çoğunu es geçmeden okumalıyız! Yine bol bol sözlük kullanmak serbest! Her kelimeyi anlamayabiliriz ancak konunun özünü kapmadan o sayfayı kapatmak yok!

Editörden

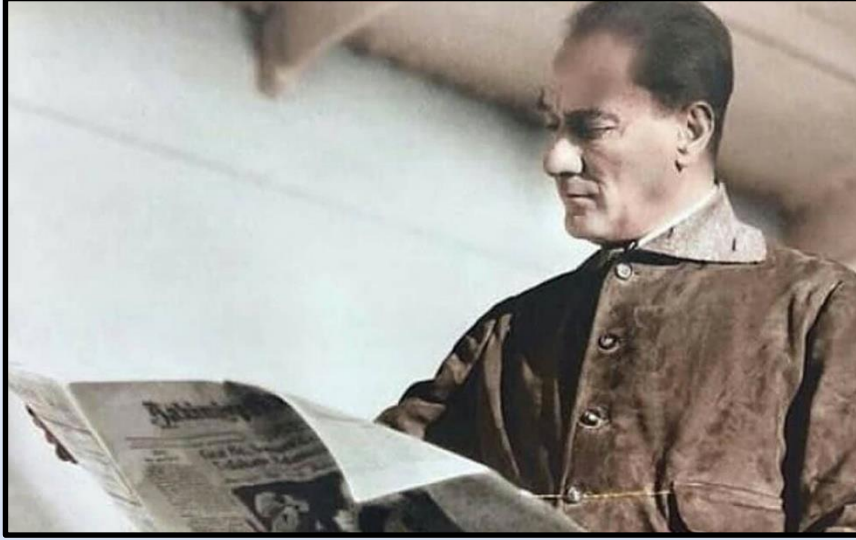

7. Yolda, Evde, İşte, Parkta Bahçede İçinizden Pratik Yapın

Öğreniyor olduğumuz dil hangisiyse o dilde düşünebilmemiz gerekiyor. Her insan ilk önce ana diliyle düşünür ancak yeni bir dil öğreniyorsak kafanızın içinde o dile ait kelimelerle düşünebilmeliyiz demektir. Artık birebir tercüme safhasını geçtik, her dilin kendi düşünme ve hissetme mantığı olduğunun bilincinde olmalıyız.

8. Sosyal Medyayı Dil Öğrenme Amaçlı Kullanın

Facebook, Twitter gibi neredeyse her gün en azından bir kez göz

Kitap bir subayı besleyen en önemli kaynaktır çünkü her kitap bize bambaşka bir bakış açısı ve pencereyle olayları inceleme şansı sunar. Kelime dağarcığını genişleterek zengin bir dil kazandırır, düşüncelerin daha rahat ifade edilmesini, hitap yeteneğinin gelişmesini, sezgi ve ileri görüşlülük kazanılmasını sağlar. Bunun en iyi örneği Mustafa Kemal Atatürk'tür. Hayatını kıtalarda, savaşlarda geçiren komutanımız, bu zorlu görevlerinde dâhi kitap okumanın bilincinde olduğu için hayatına 3.977 kitap sığdırmıştır.

Bu konuda dikkat çekmek istediğim nokta, bir subayın neden kitap okuması gerektiğidir. Biz insanları hayvanlardan ayıran özellik akıllı olmamızdır. Bizim aklımızı çalıştıran ve ışıldatan ise kitap okumamızdır. Kitap okumayan zihinler körelir ve çürümeye başlar, tarafsız düşünmekten uzaklaşarak kendi fikirlerini oluşturamayıp ben olmaktan çıkar ve ilkelleşir. Hayatta bir amaca sahip olamaz, başkaları tarafından kötü emellere çekilip kandırılması kolaylaşır ve bunun sonucunda kötü insanların maşası olur.

Oysa kitap okumak zihnimizi aktif tutar. Kitap okuyan insanlar kulaktan dolma bilgilere inanmaz kendisi okuyarak araştırmasını yapar ve neyin doğru neyin yanlış olduğuna sorgulayarak ulaşır. Bir konuya farklı açılardan bakabildiği için rasyonel düşünme yeteneğine sahip olur. Bize farklı bir bakış açısı kazandırmasının yanında tarihî eserler ve biyografiler bize ham bilgi ve sadece okuyarak elde edebileceğimiz tecrübeler verir. Tarihî eserler milli bilinç, vatan sevgisi ve aidiyet duygumuzun artmasını sağlarken biyografi ve otobiyografiler bize liderlerin yaşadıkları zorluklarla nasıl başa çıktıklarını, bir liderde olması gereken özellikleri,

lideri lider yapan etmenleri öğretir. Atatürk gibi rol model insanların hayatlarını izleme fırsatını bize verir. Bu da idealist subayların yetişmesindeki en büyük etkidir. Başkalarının, idealleri için verdiği mücadeleleri görmek bunları okuyan subay için bir örnek teşkil edecektir, davranışlarını idollerine benzetmek isteyecektir. Umutsuzluğa kapıldığı zaman okudukları sayesinde yılmadan yoluna devam edebilecektir.

Ayrıca şunu da belirtmeliyim ki bir subayın sadece kitap okuması yeterli olmayacaktır. Bir subay aynı zamanda görev yaptığı birlikte maiyetinin, özellikle Mehmetçiğin kitap okumasını alışkanlık hâline getirmelidir. Kitabın insana kattığı hoşgörüyü, anlayışı, empati duygusunu geliştirip maiyetinde millî bilinci arttırmalı ve toplum içindeki farklılıkların meydana getireceği anlaşmazlıkları engellemelidir.

Bunun için Kara Harp Okulunda kitap okumanın yeri ayrıdır. 13 Mart Kütüphanesinde bir Harbiyeli, zabıt anılarından İngilizce romanlara, kişisel gelişim kitaplarından akademik makalelere kadar sayısız kaynağa erişim imkânına sahiptir. Kara Harp Okulunda 59. Kütüphane Haftası'nda olduğu gibi Harbiyelileri kitap okumaya teşvik etmek amacıyla yazarların söyleşileri ve akademisyenlerin konferansları vardır. Bu konferanslar bir subayı besleyen en iyi kaynağın kitap olduğunu daima hatırlatır ve kitap okumayı bir boş zaman aktivitesi olarak değil tamamen zaman ayrılması gereken bir kişisel gelişim aktivitesi olarak görmesi gerektiğinin bilincini aşılar.

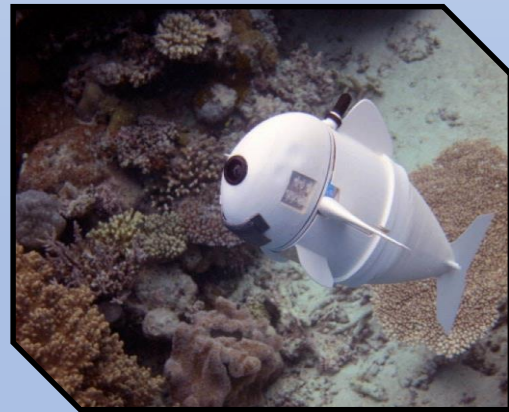
Murat DEMİRELLİ
3838
Sakarya Taburu

Dünya'nın en yaşlı ve en derin gölü olarak bilinen Baykal Gölü'nün dünya üzerindeki tatlı suyun yaklaşık %20'sini barındırdığını biliyor muydunuz?

500 metre çaplı, platin açısından zengin bir asteroitin; Dünya üzerindeki bilinen platin grubu metal rezervlerinin 1,5 katı platin içerebileceğini dolayısıyla gelecekte asteroit madenciliğinin başlayabileceğini biliyor muydunuz?

İnsanlık için hâlâ bilinmezlerle dolu olan deniz yaşamını daha yakından inceleyebilmek için SoFi adlı bir robot balığın üretildiğini biliyor muydunuz?

Kısa ama anlamı çok derin olan bir kelime. – Bende yapabilirim?! Bu dünyadaki herkes gibi bende bu cümleyle büyümüş biriyim.

“Yapabilirim” korktuğum zamanlarda bile, beni her zaman tehlikeye yaklaştıran kelimeydi. Şüphelerim olduğunda bile, yeni bir şey denememe izin verdi. Yaşım engel olsa da beni bazen bir şey yapmaya zorladı. Ama her şeyden önce, başkalarının bana kendi başıma yapamayacağımı söylediği şeyleri başarmak için, kendini adamış ve istekli bir insan yaptı.

Bu cümle böyle ama hayatın kendisi de böyle. Her şeyin tesadüfen meydana geldiği bu dünyada geçiciyiz ama belki de tesadüfen doğduğumuzu kendimize hatırlatmak iyi olur.

Çoğu zaman, kendimizi, bu dünyada misafir gibi hissettik. Hiç açılmayan, birçok kapıyı çaldık. Galibiyeti daha zevkle bekledik ama sonunda mağlubiyeti aldık. Ve böylece, hayatta hayal kırıklığına uğradık. Ama bunun bir son olmadığını hatırlatmakta fayda var. Yenilgiyle geçen kötü bir gün, tıpkı diğer günler gibi geçiyor.

O anlar olmasaydı, hayat güzel olmazdı. En önemli şey, pes etmemek.

Bunu ben denedim, sen denedin ve belki de herkes denedi. Vazgeçmek bir zayıflık göstergesidir, yaptığınız işe olan sevgimizi hiçe saymaktır. Ve sevginin olmadığı yerde, irade de yoktur. İradenin olmadığı yerde, iş de yoktur. Ve her şeyden önce, işin olmadığı yerde, hayat yoktur. Bu nedenle, yaşam dalgaları güçlü olsa bile, bunu yapabileceğinizi her zaman kanıtlayın. Güçlü olduğu kadar korkutucu olsa bile...

Çeviren: Eliona MİHALİ /2139
Arnavutluk
Malazgirt Taburu

Një fjali e shkurtër por me një kuptim shumë të gjerë e të thellë dhe që më bën gjithmonë të mendohem është pikërisht fjalia – Edhe unë mundem?! Më duket se më këtë fjali edhe u rrita ashtu si çdo njeri i kësaj bote.

Edhe unë mundem, është gjithmonë ajofjalia që më beri të provoja diçka të re edhe atëherë kur kisha dyshime. Më beri që të bëj ndonjë veprim edhe pse mosha ma ndalonte. Por, mbi të gjitha më bëri punëtore të vyeshme e të vullnetshme për t'i arritur gjërat që të tjerët më thonin se nuk mund t'ia dal mbanë vetë.

E tillë është kjo fjali, por e tillë është dhe vetë jeta. Ne jemi kalimtar të kësaj bote kur shpeshherë gjërat ndodhin rastësisht ndoshta edhe u lindem.

Shpeshherë e kemi ndjerë veten si mysafir të kësaj bote. Kemi trokitur nëpër shumë porta që nuk k hapen kurrë. Kemi trokitur nëpër shumë porta që nuk u hapen kurrë. Kemi pritur me shumë entuziazëm fitoren, por në fund morëm humbjen. E kështu jemi zhgënjyer nga jeta. Por është mire të kujtojmë se ky nuk është fund. Thjesht, është një ditë e keqe e me disfatë, kalon njëjtë sikurse edhe ditët e tjera.

Sikur të mos ishin ato momente, jeta nuk do të ishte e hijshme. Më rëndësishmja është që të mos dorëzohemi.

Këtë e kam provuar unë, e ke provuar ti dhe ndoshta e kanë provuar gjithë të tjerët. Se, të dorëzohesh është një shenjë dobësie e njeriut, është mospërfillje ndjenjash dashurie për punën që e bën. E ku nuk ka dashuri, nuk ka as vullnet. Ku nuk ka vullnet nuk ka aspunë. E mbi të gjitha, ku nuk ka punë nuk ka as jete.

Andaj dëshmoje gjithmonë faktin se mund ta bësh edhe pse dallgët e jetës janë të fuqishme. Sa të fuqishme aq edhe të frikshme.

Alketa OSMANAJ / Kosova

Türkçe Hazırlık Sınıfı 3'üncü Kısım

Yapay Öğrenmenin Matematiksel Temeline Kısa Bir Bakış ve Örnek bir Yapay Zekâ Uygulaması

Yapay zekâ konusu özellikle son yıllarda kendisinden çokça söz ettiren bir konu hâline gelmiştir. Bilgisayarın insan zihnine benzer bir biçimde düşünmesini sağlayan bir teknoloji olarak tanımladığımız yapay zekâ her geçen gün yaşamımıza biraz daha girmiş ve bu teknoloji ile ilgili son kullanıcı olarak aklımızda bazı fikirler belirmiştir. Fakat Yapay Zekanın nasıl öğrendiği hususu birçok insan için hâlâ muğlak bir konudur. Bu yazıda, yapay zekânın derin öğrenme adlı alt kümesinin matematiksel temelleri hakkında bilgi verilerek, yapay zekânın nasıl öğrendiği hususunda daha net bir anlayış sağlanması amaçlanmaktadır.

Derin öğrenmeye geçmeden önce derin öğrenmenin yapay zekâ içindeki yerini anlamak için onun bir üst kümesi olan yapay öğrenmeden ve makine öğrenmesinden bahsetmek mantıklı olacaktır. Bilgisayar sistemlerinin belirli bir görevi yapmak veya problemi çözmek için veri setindeki girdileri çıktılarla eşleştiren bağıntıyı bulması işlemine yapay öğrenme denir. Makine öğrenmesi, yapay öğrenmenin bir alt kümesidir ve veri analizi, sınıflandırma, kümeleme, regresyon teknikleri ile istatistiksel algoritmaları kullanır. Makine öğrenmesinin nasıl öğrendiğine aşağıdaki örnekte bakalım. Derin öğrenmeyi anlatırken de kullanacağımız veri setimiz aşağıdaki gibidir:

$x_{\text{train}}=[0,1,2,3,4,5]$ ----- (girdiler)
$y_{\text{train}}=[1,3,5,7,9,11]$ ----- (çıktılar)

Makine Öğrenmesi bu girdiler ve çıktılar arasındaki bağıntıyı öğrenmek için yukarıda bahsedilen hususları kullanır. Örneğin;

- İlk durumda veriler doğrusal olarak ifade edilebilecek bir dağınıklıkta mı değil mi buna karar vermek için eğim kontrolü yapan bir algoritma kullanır- örneğin burada noktalar arası eğimler ters işaretli çıkıyorsa eğim negatiften pozitif dönmüş bir büküm yapmıştır yani doğrusal olarak ifade edilemeyecek bir şekle sahiptir- ve bu konuda bir karara varır,
- İkinci olarak doğrusal olarak ifade edilebiliyor ise doğrusal regresyon formülünü kullanarak bağıntıyı ortaya koyar değilse doğrusal olmayan regresyon modelleri arasında seçim yaparak onlardan birini kullanır ve bağıntıyı ortaya koyar.

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

Formül 1: Notalar Arası Eğim

$$A = \frac{(\sum y)(\sum x^2) - (\sum x)(\sum xy)}{n(\sum x^2) - (\sum x)^2}$$

$$B = \frac{n(\sum xy) - (\sum x)(\sum y)}{n(\sum x^2) - (\sum x)^2}$$

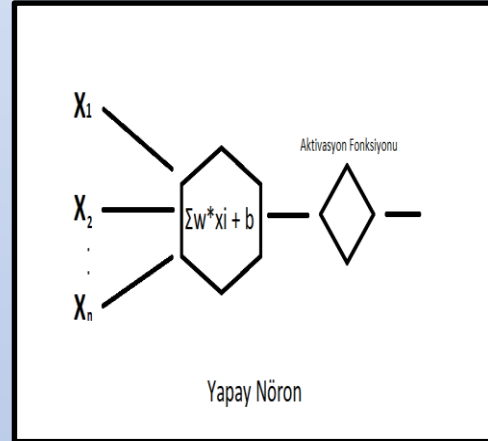
$$y = Ax + B$$

Formül 2: Doğrusal Regresyon

Sonuç olarak makine öğrenimi problemi çözmek için veriyi istatistiksel algoritmalarla veri analizi, sınıflandırma, kümeleme, regresyon gibi tekniklere tabi tutarak öğrenimi sağlar.

Şekil 1: Öğrenme türleri

Şekil 2: Yapay Nöron

Derin öğrenme, makine öğrenmesinin bir alt kümesi olsa da, yapay sinir ağları kullanarak öğrenme sürecinde klasik makine öğrenmesinden farklı bir yaklaşım benimser. Derin öğrenme, insan nöronlarının bilgisayar tarafından taklit edilmesi ve bu nöronların katmanlar hâlinde birbirlerine bağlanmalarıyla oluşturdukları yapay sinir ağı (YSA) yapısına dayanan bir makine öğrenimi yöntemidir. Şekilde görülen yapay nöron x girdilerini w ağırlıklarıyla çarparak b(bias) sabitini ekler ve 0-1 arası değerler oluşturan bir aktivasyon fonksiyonuna sokar $[y = f(x_i * w + b)]$. Matematiksel temelin daha iyi anlaşılması için tek girişli ve aktivasyon fonksiyonu olmayan bir nöron kullanacağız.

Nöronumuza süreceğimiz veri setimiz $y=2x+1$ denkleminde elde edilen ve yukarıda verilen veri setidir. Bizim veri setimizde girdiler ve çıktılar sayılardan oluşmaktadır lakin girdiler uygun sayısal forma getirildiği takdirde metin, fotoğraf veya ses gibi veriler de olabilir.

Gerçek dünyada bir işi öğrenmek o işi **hatasız** yapmak demektir. Derin öğrenmede de temel prensibimiz bu yani hatayı 0'a indirgemek olacaktır. Bunun için öncelikle hatayı temsil edecek bir fonksiyon oluşturmalıyız; Veri setimize göre x girdilerimiz y çıktılarına ulaşıyor.

Nöronumuz ise x girdilerini $f(x_i) = x_i * w + b$ çıktılarına ulaştırıyor. O zaman olması gereken ve olan çıktıların farkları nöronumuzun hatası olacaktır. Y 'ler ve x 'ler veri setinde verilmiştir. Bilinmeyenlerimiz yani bağımsız değişkenlerimiz w ve b 'dir.

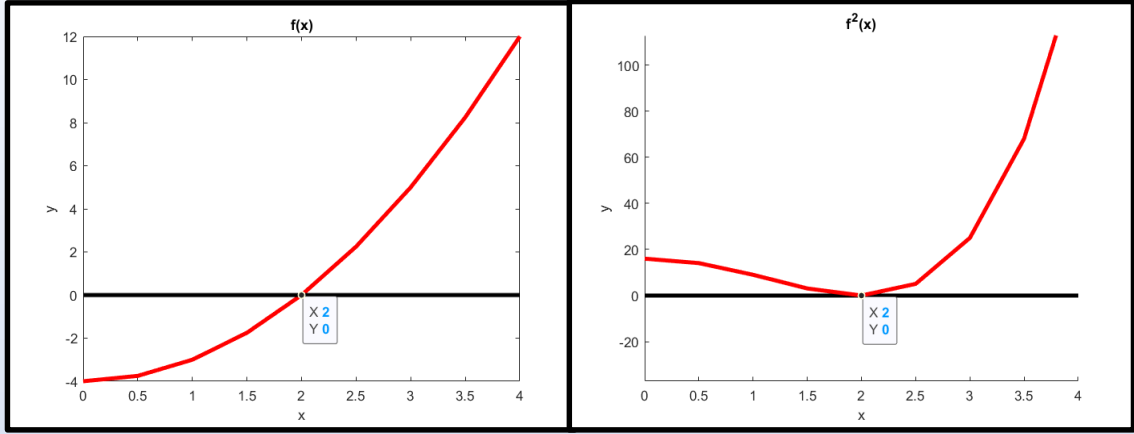
$h(w, b)$	=	y	-	$f(x_i)$
w ve b değişkenlerine göre hata		Veri setine göre çıktı		Nöronun çıktısı

$$h(w, b) = y - (x_i * w + b)$$

Maksadımız $h(w, b)$ fonksiyonunda, fonksiyonun 0 sonucunu verdiği w ve b değerlerini bulmaktır. Lise bilgilerimizle işe bakacak olursak, bir cebirsel ifadenin en küçük değerini türev yardımıyla kolayca bulabiliriz lakin burada önümüze iki ufak engel çıkmaktadır;

1. $h(w, b)$ Fonksiyonunda 0 'a olan her mutlak uzaklık hata demektir. Türev ile Fonksiyonun en küçük değerine ulaşabiliriz fakat bu değer 0 olmayabilir. Hedefimiz $h(w, b)$ fonksiyonunun mum değerini 0 hâline getirmektir: Nasıl? mini
2. İki adet bağımsız değişkenimiz mevcut (w ve b): Türevi hangi değişkene göre ve nasıl alacağız?

İlk engelin çözümü $h(w, b)$ fonksiyonunun karesini almaktır. Fonksiyonun karesini aldığımızda görüntü kümesinde negatif değer kalmazken 0 değeri fonksiyonun minimum noktası hâline gelecektir.

Şekil 3

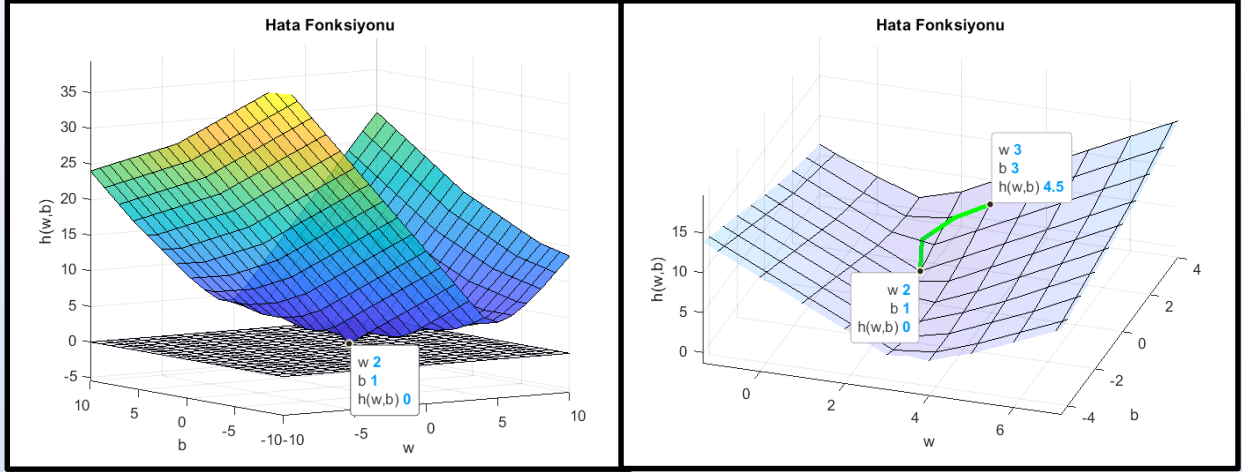
$$h(\mathbf{w}, \mathbf{b}) = (\mathbf{y} - (\mathbf{x}_i * \mathbf{w} + \mathbf{b}))^2$$

İkinci engelin çözümü aşağıdaki biçimde gösterilen gradient türev vektörüdür [1]. Çok değişkenli bir ifadede değişkenlere göre kısmi türevleri birim vektörlerin katsayıları kabul eden vektöre gradient türev vektörü denir. Değişkenleri bu vektörün istikametinde ilerletirsek ifadenin maksimum değerine, vektörün ters istikametinde ilerletirsek ifadenin minimum değerine ulaşırız.

$$\begin{aligned} \nabla f &= \frac{\partial f(x, y)}{\partial x} \hat{i} + \frac{\partial f(x, y)}{\partial y} \hat{j} \rightarrow \nabla f \\ &= F_x * \hat{i} + F_y * \hat{j} \end{aligned}$$

$$\nabla h = H_w * \hat{i} + H_b * \hat{j}$$

Yapay Sinir Ağlarında öğrenme işlemi rastgele \mathbf{w} ve \mathbf{b} değişkenleri ile eğitim döngülerine başlayıp Şekil-4'te gözüktüğü biçimde her döngüde hesaplanan gradient türev vektörünün tersi yönünde ilerleyerek hatanın 0 olduğu noktaya ulaşmaktır. Bu döngüler sonucu hatanın azaldığının görülmesi için eğitimin bir döngüsünü kendimiz hesaplayalım. Bunun için öncelikle hata fonksiyonuna son hâlini verelim. Her döngü sonunda hesaplanacak hata, veri setinin tamamını temsil etmeli. Veri setimizde 6 girdi 6 çıktı var bu sebeple hata fonksiyonunun son hâli aşağıdaki ifadedir.

Şekil 4

Bu döngüler sonucu hatanın azaldığının görülmesi için eğitimin bir döngüsünü kendimiz hesaplayalım. Bunun için öncelikle hata fonksiyonuna son hâlini verelim. Her döngü sonunda hesaplanacak hata, veri setinin tamamını temsil etmeli. Veri setimizde altı girdi altı çıktı var bu sebeple hata fonksiyonunun son hâli aşağıdaki ifadedir.

$$h(w, b) = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i - (wx_i + b))^2$$

Hata fonksiyonumuza ait gradient türevi bulup son hâline getirelim.

$\nabla h = H_w * \hat{i} + H_b * \hat{j}$
$\nabla h = 2(y - (wx + b))(-x)\hat{i} + 2(y - (wx + b))(-1)\hat{j}$
$\nabla h = 2(-yx + wx^2 + bx)\hat{i} + 2(-y + wx + b)\hat{j}$
$\nabla h = (-yx + wx^2 + bx)\hat{i} + (-y + wx + b)\hat{j}$
$-\nabla h = (yx - wx^2 - bx)\hat{i} + (y - wx - b)\hat{j}$

Gradient türev bize sadece yön belli eder bu sebeple 2 ile sadeleştirebiliriz. Bize bu yönün tersi $-\nabla h$ lazım.

Her döngüden önce hesaplanacak gradient türev vektörü veri setinin tamamını temsil etmeli. Veri setimizde altı girdi altı çıktı var bu sebeple gradient türev vektörünün son hâli aşağıdaki ifadedir.

$$-\nabla h = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i x_i - wx_i^2 - bx_i)\hat{i} + \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i - wx_i - b)\hat{j}$$

Başlangıç için w ve b değerlerimiz 3 olsun, yani ilk döngü için doğru olduğu varsayılan denklem $y=3x+3$, öncelikle bu varsayım için ortalama hatayı bulalım;

$h(w, b) = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i - (wx_i + b))^2$
$h(3,3) = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i - (3x_i + 3))^2$
$h(3,3) = \frac{1}{6} ((y_1 - (3x_1 + 3))^2 \dots \dots \dots + (y_6 - (3x_6 + 3))^2)$
$h(3,3) = 4.5$

Şimdi de gradient türev vektörünü hesaplayalım.

$-\nabla h = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (-H_w) * \hat{i} \quad + \quad \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (-H_b) * \hat{j}$	
$-\nabla h = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i x_i - 3x_i^2 - 3x_i) \hat{i} + \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i - 3x_i - 3) \hat{j}$	
$-H_w = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i x_i - 3x_i^2 - 3x_i)$	$-H_b = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i - 3x_i - 3)$
$-H_w = -14.166$	$-H_b = -4.5$

Gradient vektörünü bulduğumuza göre w ve b değişkenlerini bu vektörün tersi istikamette ilerletebiliriz. Bu işlem, w değişkenine $-H_w$, b değişkenine $-H_b$ eklemektir. Burada ilerleyişin miktarı önemli bir husustur. İlerleyiş miktarı çok büyük olursa minimum noktasına yaklaşmak ziyade minimum noktadan gittikçe uzaklaşılır. Bu sorunu ortadan kaldırmak için öğrenme katsayısı olarak adlandırılan α ile gösterilen bir parametremiz vardır. Bizim örneğimizde öğrenme katsayısı $\alpha = 0.15$ olsun. İlerletme işleminin son hâli şudur;

$w_{yeni} = w_{eski} + \alpha * (-H_w)$	$b_{yeni} = b_{eski} + \alpha * (-H_b)$
$w_{yeni} = 3 + 0.15 * (-14.166)$	$b_{yeni} = 3 + 0.15 * (-4.5)$
$w_{yeni} = 0.875$	$b_{yeni} = 2.325$

Bu eğitim döngüsünün sonunda elde edilen denklem şudur:

$$y = 0.875x + 2.325$$

Şimdi bu döngünün sonunda ulaşılan hata değerini hesaplayalım.

$h(w, b) = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i - (wx_i + b))^2$
$h(0.875, 2.325) = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 (y_i - (0.875x_i + 2.325))^2$
$h(0.875, 2.325) = \frac{1}{6} ((y_1 - (0.875x_1 + 2.325))^2 + \dots + (y_6 - (0.875x_6 + 2.325))^2)$
$h(0.875, 2.325) = 1.995$

$$Hata_0 \rightarrow h(3, 3) = 4.5$$

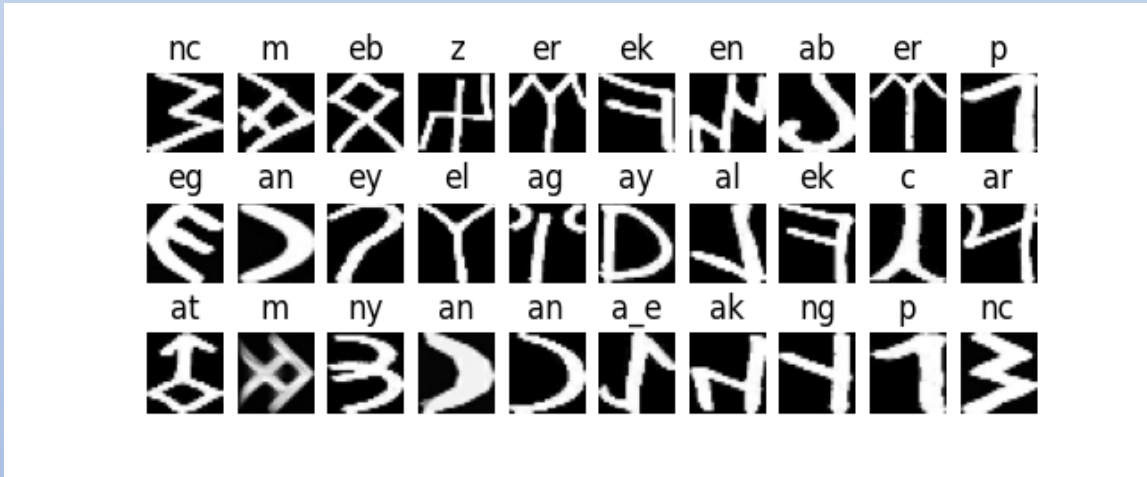
$$Hata_1 \rightarrow h(0.875, 2.325) = 1.995$$

Görüldüğü üzere hatanın başlangıç değeri 4.5 iken ilk döngüde 1.995 değerine düşmüştür. **W** ve **B** değişkenleri bu şekilde 99 döngü daha ilerletildiğinde 100. döngüde elde edilen denklem ve hata değeri şu şekildedir:

$$y = 1.995x + 1.017$$

$$h(1.995, 1.017) = 0.00848 \rightarrow \%99,152 \text{ doğruluk}$$

Sonuç olarak diyebiliriz ki hayatımızın her alanına derinlemesine işlemekte olan yapay zekâ çeşitli alt kümelerden oluşur ve bunlar birbirlerinden farklı öğrenme teknikleri benimser. **Klasik makine öğrenmesi** veri analizi, sınıflandırma, kümeleme, regresyon teknikleri ile istatistiksel algoritmaları kullanırken **derin öğrenme** ise yapay sinir hücrelerinden oluşan sinir ağlarını kullanarak biyolojik sinir sistemini taklit eder. Derin Öğrenme, bir işi öğrenmek o işi minimum hata ile yapmaktır ilkesini benimser. Bu maksatla rastgele değerler ortaya sürmek bir hata meydana getirir ve bu hatayı gradient türev kullanarak minimize eder. Yazımın bu kısmında ise derin öğrenme ile eğittiğim yapay zekâ modelimden bahsedeceğim. Teorik olarak öğrendiğim bir konuyu pekiştirmenin en iyi yolunun o bilgileri gerçek bir projede kullanmak olduğuna inanmaktayım. Bu düşünce doğrultusunda bu konuyu biliyorum diyebilmem için üzerimde bir yapay zekâ uygulaması geliştirme zorunluluğu hissettim. Bu amaçla geliştirip “Tamgacı” olarak isimlendirdiğim bu model, 38 harften oluşan Göktürk alfabesinin karakterlerini tespit etmektedir. Karakter sınıflandırma konusunu seçmemin nedeni daha küçük çözünürlüklü ve tek kanallı (siyah-beyaz) veri setinin bu işlem için yeterli olması ve bu görüntülerin eğitim sırasında yüksek işlem gücü gerektirmemesidir. Göktürk harflerini seçmemin nedeni ise daha önce bu konuda yapılmış bir çalışma olmamasıdır.

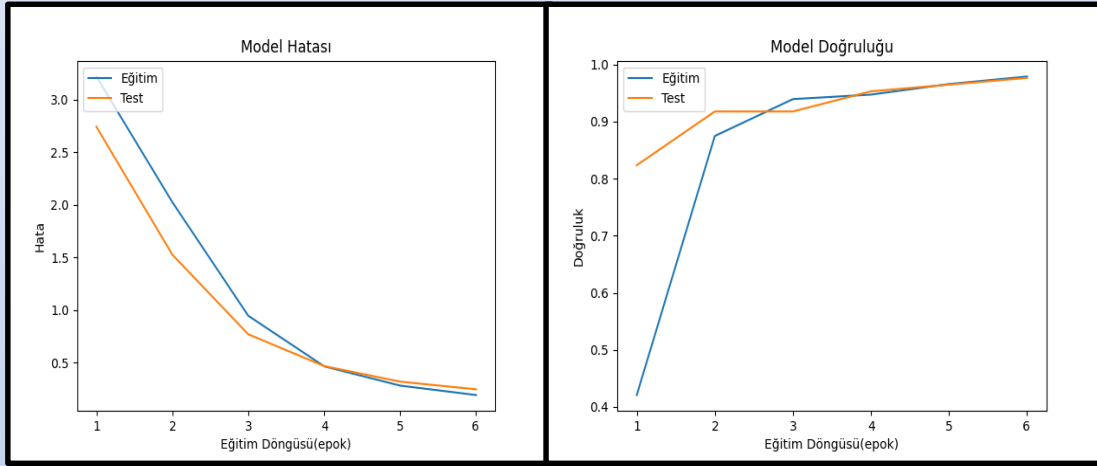

Şekil 5: Veri Setinden Bir Örneklem

Eğitimde kullandığım veri seti, farklı kişiler tarafından çizilmiş 851 adet görüntüden oluşmaktadır. Amerikan Posta Teşkilatının rakam tanıma sisteminin kullandığı MNIST veri setinin 60 bin görselden oluştuğu düşünüldüğünde “Tamgacı”nın veri setinin son derece küçük olduğu anlaşılmaktadır.

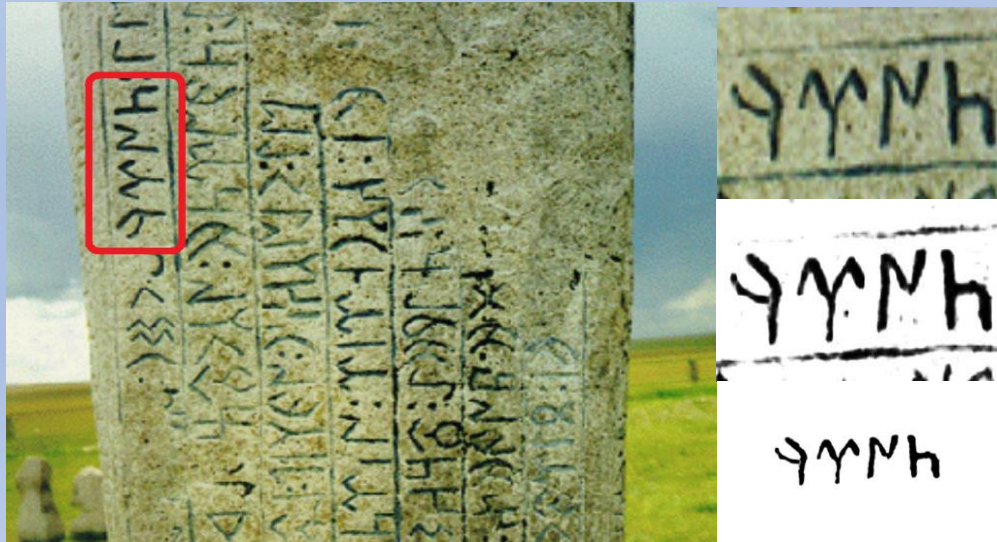
Modelin başarısını ölçmek için eğitim esnasında gördüğü verilerdeki performansından ziyade daha önce hiç görmediği veriler üzerindeki performansı daha sağlıklı bir ölçüttür bu sebeple Derin Öğrenmede veriler eğitimden önce eğitim ve test olarak ikiye ayrılır. Tamgacı'nın eğitiminde verilerin 758 tanesi eğitim için, geriye kalan 93 tanesi ise test için ayrılmıştır. Eğitim için **Python** yazılım dili ve **Tensorflow** derin öğrenme kütüphanesi kullanılmıştır.

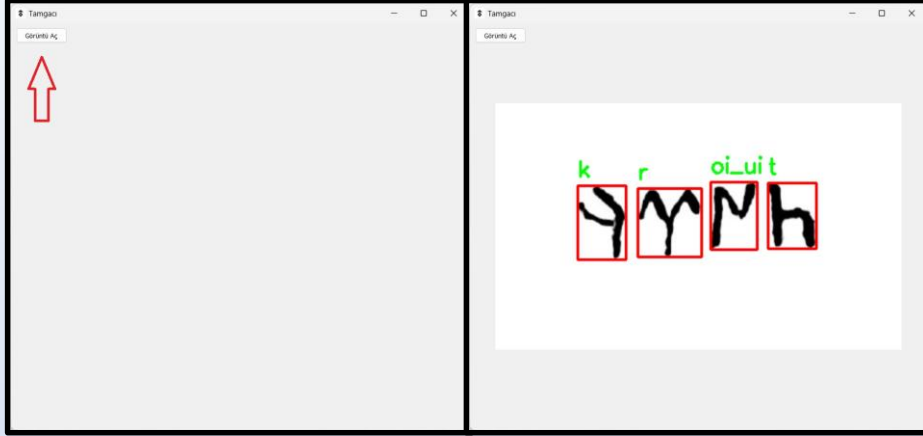
Modelin eğitim döngüleri boyunca hata ve doğruluk değişimi aşağıdaki grafiklerde verilmiştir. Model, 6 eğitim döngüsü sonunda % 96.47 doğruluk oranına ulaşmıştır.

Şekil 6

Başarılı bir doğruluk değerine ulaşan modelimi son kullanıcıya uygun hâle getirmek için PyQt5 kütüphanesi kullanarak bir arayüz hazırladım. Bu arayüzde kullanıcıdan bir görüntü açması istenmekte ve açılan görüntüde tespit edilen Göktürk tamgaları Open-CV kütüphanesi kullanılarak kırmızı kutucuk içine alınıp sol üst kısmına tamganın ses karşılığı yazılmaktadır. Birlikte uygulamamıza doğrudan yazıtlardan alınan bir kısmı sürelim.

İlk olarak iyi bir başarımlar için tamgaları arka plandan izole bir hâle getirmeliyiz. Daha sonra görüldüğü üzere “görüntü aç” butonuna tıklayıp görüntümüzü seçiyoruz sonrasında yapay zeka modelimiz Tamgacı tamgaları kutu içine alarak bize tamgaların ses değerlerini veriyor. Bu denli az veri ile eğitilmiş olmasına rağmen gerçek veri ile yapılan bu testte tamgaların tamamını doğru şekilde tanımıştır. “ı” ve “ş” gibi bitişik olmayan ayırık parçalardan oluşan tamgalarda başarımlar düşse de bu husus kendi başına akademik bir makale konusudur [2].

Sonuç olarak Tamgacı, öğrendiğim teorik bilgileri pekiştirmek maksadıyla ortaya çıkmış bir karakter tanıma modelidir. Son kullanıcıya ulaşması için bir arayüz ile desteklenmiştir. Küçük bir miktar veri ile eğitilmesine rağmen gerçek veri testinde görüldüğü üzere hatırı sayılır bir başarımlar elde etmiştir.

Son olarak veri setinin hazırlanmasında emeği geçen Anafartalar Taburu 12. kısımdaki arkadaşlarıma teşekkür etmeyi kendime vazife olarak görüyorum.

Notlar:

[1] Gradient Türev Çok Değişkenli Kalkülüs konusudur ve KHO'da Sayısal Mat-2 müfredatında mevcuttur.

[2] Hadáček, J.(2014). Detection and Recognition of Diacritical and Punctuation Marks in Real-World Images. Yayımlanmış lisans tezi, Czech Technical University, Prague.

Arif Semih BARIN
1548
Anafartalar Taburu

Mersin, eski adıyla İçal, Akdeniz Bölgesi'nde bulunan bir turizm ve liman kentidir. Yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağı olan ve zengin kültürel bir birikime sahip olan bu ilimize kısa bir seyahatte bulunalım.

Mersin Tarihçesi

«Çok gezen mi yoksa çok okuyan mı daha çok bilir?» derler. Bu soru yıllardır insanların birbirlerine sorduğu ve aslında tek yanıtı olmayan bir sorudur. İlber Ortaylı hocamızın da dediği gibi gezerken okuyan kişi daha iyi bilir, diyebiliriz. O hâlde kısa bir geziye çıkmadan önce Mersin'in tarihiyle ilgili birkaç bilgiye göz atmakta fayda var. Mersin yöresinin bilinen en eski ismi *Kizzuvatna*'dır. Bu isim Hitit Devri'nde *Kue*, klasik devirde de *Kilikya* olmuştur. Bu bölgede yapılan kazı ve araştırmalar, ilk yerleşim izlerinin Cilalı Taş Devri ve Bakır Çağı'nda görüldüğünü ortaya koymuştur. Gözlükule Höyüğü ve Yumuktepe'deki kazı araştırmaları ayrıca yörenin tarihte çok önemli bir merkez olduğunu göstermiştir. Nitekim, Gözlükule 33 katmandan oluşmaktadır.

Çiftçi ve çoban toplumun yaşadığı ilk katmanlarda toprak sıvalı mekân zeminlerinin ortaya çıkışı ve daha üst katmanlarda ele geçirilen çeşitli tarımsal aletler ve çanak çömlekler, üretim ekonomisinin ve toplumsal bilincin gelişimini göstermektedir.

MÖ 6. yüzyıla kadar yörenin yazılı tarihi Hurri, Luvi, Kizzuvatna gibi yerel krallıklar ve bunların kültürleriyle, buraya daha sonraları egemen olan Hitit, Asur ve Babil krallıklarının tarihleri iç içedir. Üçüncü katmanda bulunan Alacahöyük tipindeki bronz hançer ve Hitit yapı kalıntıları, yöredeki Hitit varlığının önemli belgeleridir. Belli bir dönem Hitit egemenliğinde kalan bölge daha sonra Asur Kralı III. Selomossa'nın, MÖ 528 yılında ise Perslerin eline geçmiştir. MÖ 527'de Yunanlar yöreyi ve Kıbrıs'ı işgal etmiş, MÖ 334'te ise Mersin'i Makedonlar ele geçirmiştir.

Mersin'de Gezilecek Yerler

Mersin, insanı hayretler içinde bırakan tarihî eserleri ve doğasıyla yurdumuzun en güzel köşelerinden biridir. Burada gezilecek öyle çok yer var ki yalnızca bazılarını yazımızda yer verebileceğiz.

Kordon Boyu

Silifke semtinde bulunan Kordon Boyu'nda sabah saatlerinde bisiklet süren, yürüyüş yapan ve balık tutanları görebilir, tertemiz Akdeniz sularının ve yılın 320 günü Mersin'e gülümseyen Güneş'in tadını çıkarabilirsiniz.

Kızkalesi Plajı

Mavi bayraklı bu plaj hem denize girmek hem de tarihte bin yıllık bir yolculuğa çıkmak için harika bir yer.

Tisan Adası

Pithyussa antik kenti, tertemiz plajı ve suyuyla inanılmaz manzaralara şahit olacağınız Tisan Adası'nı görmelisiniz.

Kanlıdivane Obruğu

Akdeniz'de yaygın olan, kireç taşlarının yer altı sularıyla erimesiyle oluşan büyük çöküntülerden biri de Kanlıdivane Obruğu. Buraya Selçuklu hükümdarlarının bölgede divan düzenlemesiyle ve toprağının kırmızı oluşuyla Kanlıdivane ismi verildiği düşünülmektedir.

Yediuyurlar

Kur'an-ı Kerim'de Kehf Suresi'nde geçen Yediuyurlar Mağarası, Müslüman ve Hristiyanlarca kutsal kabul edilmektedir. Tek Tanrılı inancı benimseyen yedi kişinin saklandığı bu mağara günümüzde ziyaretçi akınına uğramaktadır.

Cennet-Cehennem Obruğu

Cennet-Cehennem Obruğu, hemen kıyısına inşa edilen asansör ve cam zeminli terasıyla keşfedilmeyi bekliyor!

Boğsak Koyu

İnce kumu ve mavi bayraklı denizi ile Boğsak Koyu Akdeniz'in eşsiz koylarından biri.

MERSİNİN MUTFAK KÜLTÜRÜ

Akdeniz'in incilerinden biri olan Mersin, zengin mutfağı ile dikkat çekmektedir. Tarih boyunca da zengin bir kültürel birikime sahip olması mutfağının çeşitliliğini arttırmıştır. Toros Dağları'nın serinliğinin yanı sıra Akdeniz'in sıcaklığını da hisseden şehirde, iklim farklılıkları da lezzet dünyasını genişletmiştir. Bu kadar zengin bir mutfağa sahip olmasının nedenlerinden biri de Mersin'in farklı mutfak iklimlerin birleşim yerinde bulunmasıdır. Çukurova ve Güneydoğu mutfak kültürlerine benzerlik gösterse de kendine has yemek kültürünü de bünyesinde barındırmaktadır.

Mersin mutfağının yemek kültüründe genellikle acılı, ekşili, salçalı ve bol baharatlı yiyecekler vardır. Bunun yanı sıra et ise mutfağın geneline hakimdir. Kuzu ve koyun eti tüketilir. Dana ise yörede pek tercih edilen bir et türü değildir. Deniz kenarında bulunan bir kent olmasından dolayı Mersin'de deniz kültürü de gelişmiştir. Genelde ye-

nilen balıklar küçük lagos, barbunya, dil ve kefaldir. Kabuklu deniz ürünleri de tercih edilmektedir. Fakat her ne kadar deniz kenti olsa da Mersin, deniz ürünlerinden çok etli yemekleri ile ön plana çıkmıştır. Mersin'de "Et yemeyenin kuvveti azalır ve gözünün feri gider." diye bir inanış vardır. Bu sebeple et yemekleri beslenmede önemli bir yer tutar.

Yörenin en ünlü et yemeği tantunidir. Yörede en yaygın etli yiyecekler arasında yer alan tantuni, dananın kaburga ve kolundaki yağlı ve siyah kısımdan alınan nohut kadar doğranmış etinden yapılır. Et bir tepsi içinde suyunu çekinceye kadar haşlanır. Haşlanan et tepsinin kenarına çekilir. Müşteri talep ettiğinde pamuk yağı ilave edilerek kızartılır. Garnitürü soğan, domates, maydanoz ve nanelen oluşur. Açık ekmeklerin orta kısmına sıra hâlinde soğan konur. Bunun üzerine ufak doğranmış domatesler, yıkanmış maydanoz ve nane yerleştirilir. Kızartılmış et kaşıkla bunların üzerine serpilir. Üzerine limon sıkılıp, tuz, kırmızı, acı, toz biber ekilerek dürüm yapılır.

Tantuni

Cezerye

Tatlılar mersin halkı için çok şey ifade eder. Çok yoğun ve bayıcı olmayan, Mersin'in sıcak ve nemli havasında rahatlatıcı olan tatlılar daha fazla tüketilir. Mersinlilerin en çok sevdikleri tatlılar arasında sarı kabak kompostosu, un helvası, kerebiç ve mamül yer almaktadır. Ancak tatlılar içinde Mersin'le özdeşleşen cezeryedir. Cezerye, içine havuç, şeker, çok az miktarda limon tuzu ve kabukları soyulmuş kaydıyla fındık, ceviz, badem, fıstık gibi kuruyemişler konulan bir tatlıdır. Cezeryeyi Türkiye'ye tanıtan Bahriyelilerdir. Buraya uzun olsun, kısa olsun askerliğini yapmaya gelen denizciler sayesinde Türkiye cezeryeyi tanıdı. Mersin'den evlerine dönerken yanlarında hediyelik bir şeyler götürmek isteyen, cezeryeden alıp gitmiştir.

Kerebiç

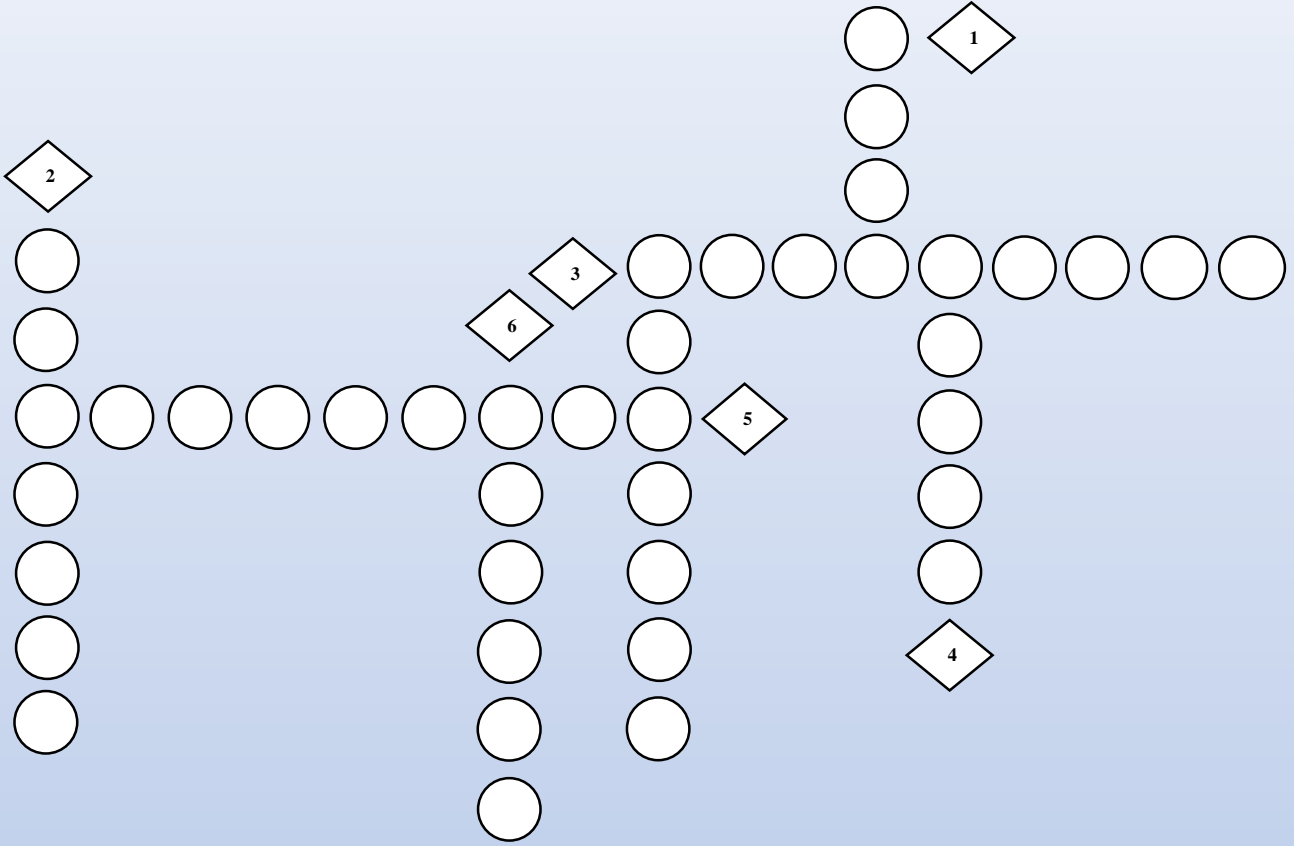

Mamül Tatlısı

Mersin Usulü Künefe

Berke BENGÜ
1932
Anafartalar Taburu

1. a container that is fastened to a gun, from which bullets go into the gun to be fired.
2. a military officer of high rank, above a major.
3. **[vertical]** a small bomb thrown by hand or shot from a gun.
[horizontal] an explosive mixture of substances in the form of a powder, used for making explosive devices and fireworks.
4. something that a higher rank tells you must do.
5. a military force serving on land as distinguished from naval or air forces.
6. the sudden backward movement that a gun makes when it is fired.

Topçu Tğm. Sezer KÜÇÜK
Yabancı Diller Bölümü

Senegal, Batı Afrika'da bulunan bir ülkedir. Kuzeyde Gambiya, doğuda Mali, güneyde Gine-Bissau ve Gambiya, batıda ise Atlas Okyanusu ile çevrilidir. Senegal'in başkenti Dakar'dır. Dakar, aynı zamanda ülkenin en büyük şehri ve ekonomik merkezidir. Modern bir metropol olan Dakar, canlı bir kültürel ve ticari merkezdir.

Senegal'de resmî diller Fransızca ve Wolof dilidir. Wolof, Senegal'in en yaygın konuşulan yerel dilidir ve ülkenin farklı etnik grupları arasında iletişim için önemli bir araçtır.

Senegal, doğal güzellikleri ve biyoçeşitliliği korumak için çeşitli millî parklara sahiptir. Niokolo-Koba Millî Parkı, ülkedeki en büyük koruma alanıdır ve birçok vahşi hayvan türüne ev sahipliği yapar. Djoudj Kuşları Koruma Alanı, göçmen kuşların uğrak noktası olarak bilinir ve UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndedir.

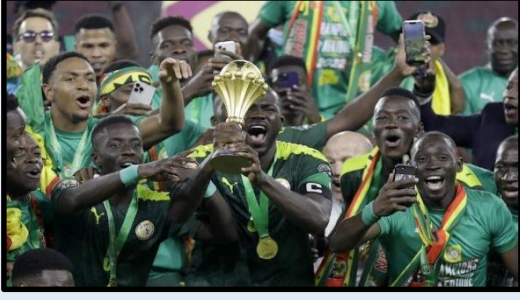
Senegal'in kültürel bir ilkesi olan "teranga", misafirperverliği ifade eder. Senegalli insanlar genellikle sıcakkanlı, yardımsever ve misafirperverdirler.

Ziyaretçiler, Senegal'de teranga ruhunu deneyimleyerek unutulmaz bir karşılama yaşarlar.

Müzik, Senegal'in popüler kültürünün temel taşlarından biridir. Bu ülke, Batı Afrika'da müziğin merkezi olarak kabul edilir ve dünya çapında tanınmış birçok müzisyene ev sahipliği yapmıştır. Senegal'in müzik türlerinden en ünlüsü "mbalax" olarak bilinir. Bu tür, geleneksel Senegal ritimlerini modern müzikle birleştirir ve dans edilebilir, enerjik bir tarza sahiptir. Sanat da Senegal'de büyük bir öneme sahiptir. Dakar, ülkedeki sanat sahnesinin merkezidir ve sanat galerileri, müzeler ve atölyelerle doludur. Senegalli sanatçılar, yerel gelenekleri modern tarzlara yansıtan heykeller, resimler ve seramikler gibi çeşitli sanat eserleri üretirler. Dakar Bienali adında uluslararası bir sanat bienali düzenlenir ve sanatçıları dünya genelinden bir araya getirir.

Senegal'in popüler kültüründe spor da önemli bir yer tutar. Özellikle futbol, Senegal'de tutkuyla takip edilen bir spor dalı-

dır. Millî futbol takımı, dünya çapında tanınır ve Afrika Kupası'nda büyük başarılar elde etmiştir. Ayrıca, Senegal'in genç futbolcuları dünya futbol sahnesinde de dikkat çeken yeteneklere sahiptir.

Senegal mutfağı, zengin ve çeşitli tatlar sunar. Senegal'in en ünlü yemeği, "thieboudienne" adı verilen baharatlı bir balık ve pirinç yemeğidir. Diğer popüler yemekler arasında "yassa" (soğan ve limonla marine edilmiş et veya balık), "mafe" (yer fıstığı soslu et veya sebze yemeği) ve "tiép bou dien" (sebzeli ve etli pirinç pilavı) bulunur.

Senegal'in sokak yiyecekleri, çeşitli kızartmalar, sandviçler ve meyve tabaklarından oluşur. "Ndambé" (kızarmış mısır unu köftesi), "fatayas" (et, balık veya sebze dolgulu kızarmış börekler) ve "akkra" (siyah fasulye kızartması) gibi sokak yiyecekleri oldukça popülerdir.

Senegal tatlıları genellikle meyve bazlıdır ve tropik meyvelerle hazırlanır. Muz, papaya, mango ve ananas gibi meyveler, taze olarak servis edilir veya komposto, meyve salatası ve dondurma gibi tatlılarda kullanılır. Ayrıca, "thiakry" adı verilen kuskus ve sütlü bir tatlı da popülerdir. Sen-

gal'de çay içme geleneği, sosyal etkinliklerin ve günlük yaşamın önemli bir parçasıdır. "Ataaya" adı verilen nane çayı, şeker ve nane yapraklarıyla tatlandırılarak servis edilir. Yolunuz düşerse sizleri Senegal'de ağırlamaktan mutluluk duyarım!

Moustapha N'DIAYE
1199
Senegal
Anafartalar Taburu

Madd Casamance

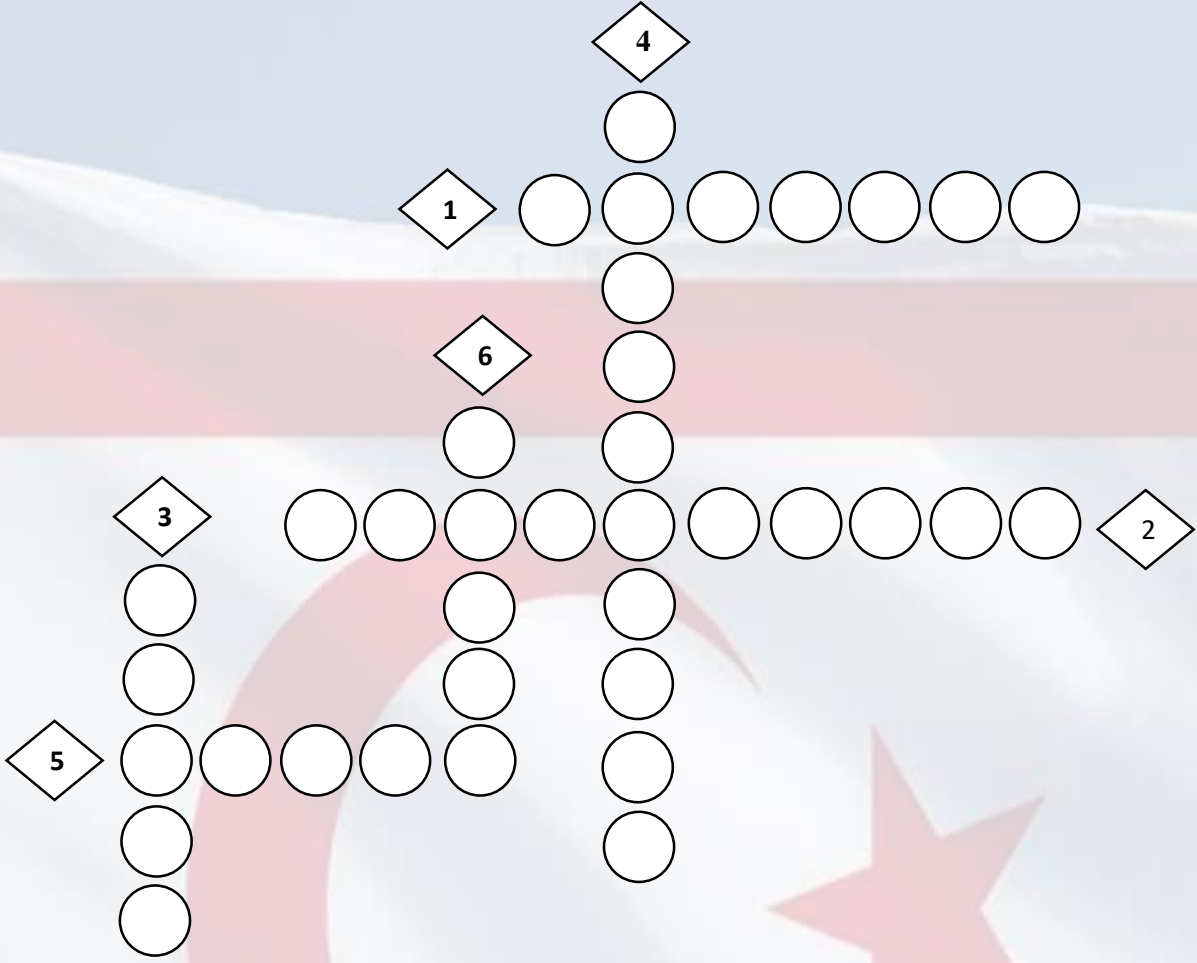
Bánh mì

Ataaya Çayı

Mango

1. Goncoloz
2. Dümen
3. Basbalya
4. Gulli
5. Gomma
6. Makine

Sen acılarla yaşamak nasıldır bilir misin?
Hasretle yaşamak
Ve savrulmak özlemlerin içinde
Yarı aydınlık bir dünyada
Küçük bir ışıkla yaşamak
Mum ışığında mutluluğu aramayı bilir misin?
Haykırmak isteyip de
Sesinin çıkmadığı an oldu mu hiç
Kavuşmak isteyip de kavuşamadığın
Ağlarken gözyaşlarını silemediğin
Hıçkırığını tutamadığın oldu mu hiç
Güneşin ilk ışıklarında karanlığı tuttuğun
Sevip de sevilmemeyi bilir misin
Sevgiyle ellerini uzatıp aydınlığa
Hayal kırıklığıyla boşlukta kaldın mı
Kopardığın çiçekler
Ellerinde diken oldu mu senin
İşte acılarla yaşamak budur
Bu duygulardır acıyı tattıran
Hasreti yaşatan budur
Sevilmeyi bilip de sevmeyi bilmeyen
Ağlatmayı bilen fakat
Gülmeyi unutturan...

Emre YILMAZ
1290
Anafartalar Taburu

Gaziantep; jeopolitik konumu sayesinde onlarca uygarlığa ev sahipliği yapmış; Anadolu, Akdeniz ve Mezopotamya'yı birbirine bağlayan, ve uygarlıkların kültürleri ile harmanlanmış güçlü bir tarihî birikime sahip şehirlerden biridir. Tarih öncesi dönemlerin başlangıcı olan Paleolitik Dönem'den günümüze kadar kesintisiz yerleşim gören Gaziantep; Hitit, Mitanni, Asur, Pers, Med, Selevkos, Roma, Bizans, Memlûklü, Selçuklu, Osmanlı Devleti'ne yurt olmuştur. Yapılan arkeolojik kazılarda Paleolitik, Neolitik, Kalkolitik, Tunç, Demir, Hellenistik, Roma, Bizans, İslamî ve Osmanlı dönemlerine ait buluntuların ele geçtiği kadim şehir Gaziantep, tarih boyunca farklı uygarlıkların, kültürlerin, dinlerin ve ırkların bir araya gelerek birbirleri içinde sentezlendiği gizemli bir tarihe sahiptir.

Millî Mücadele Dönemi'nde Gaziantep

Osmanlı Devleti'nin çöküşüyle diğer Osmanlı kentleri gibi Antep için de zor günler başlamıştır. 15 Ocak 1919 tarihinde İngilizler tarafından, Mondros Mütarekesi'nin 7. Madde-

si gerekçe gösterilerek işgal edilmiştir. İngilizler, daha sonra Musul bölgesindeki petrol topraklarına hâkim olmak için Eylül 1919'da Fransızlar ile yaptıkları bir antlaşmayla Antep'i Fransızlara bırakmıştır. Bu antlaşma, İngiltere ve Fransa arasında imzalanan "Suriye İtilafnamesi"dir. Antlaşmanın ardından önce Suriye sonra da Ekim 1919 sonunda Antep, Urfa ve Maraş boşaltılmıştır. 21 Ekim 1919'da Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk Milliye Cemiyeti Gaziantep şubesi açılmıştır.

Şahin Bey Millî Mücadele Müzesi

29 Ekim 1919'da Ermenilerin coşkulu gösterileri arasında, içlerinde gönüllü Ermeni birliklerinin de bulunduğu Fransız işgal kuvvetleri Antep'e girmiş; büyük bir tepkiyle karşılanan işgal, 29 Ekim günü 13. Kolordu Kumandanı Ahmet Cevdet Bey tarafından işgal kuvvetleri kumandanına bir telgraf yazılarak protesto edilmiştir. 23 Kasım'da

Antep'te büyük bir miting yaparak, Gaziantep'li bir taraftan bu haksız işgali hem şehirde hem de sulh konferansı ve İstanbul nezdinde protesto ederken bir taraftan da vatanlarını müdafaa için tertibat almışlardır. Halep'e hususi adamlar göndererek silah ve cephane temin etmişlerdir. Ocak 1920'de şehir dışında ilk savaşlar başlamış, Fransızların Kilis ve Maraş'a giden kuvvetleri yollarda çevrilerek imha edilmiştir. Şahin Bey, Antep-Kilis yolunu kapatmış, Fransız garnizonunun Katma'daki tümeniyle irtibatını kesmiştir. 21 Ocak 1920'de, Şehit Kamil Olayı gerçekleşmiştir. 12 yaşındaki Kamil ile annesi, İnönü Caddesi'nde bulunan askerî fırının önündeki yoldan geçtiği sırada orada bulunan iki sarhoş Fransız askeri Kâmil'in annesine sarkıntılık etmeye çalışmış, Mehmet Kâmil de annesini korumak için Fransızlara taşla hücum etmiştir. Bunun üzerine Fransız askerleri küçük Kamil'i süngülemiştir. Bu olay şehirde geniş yankı bulmuş ve tarihe Şehit Kamil Olayı olarak geçmiştir.

Şahin Bey'in 28 Mart 1920'de Kilis yolunda Fransızlarla Milis güçleri arasında Elmalı Köprüsü üzerinde çıkan çatışmada şehit düşmesinin ardından, 1 Nisan 1920'de şehirde şiddetli bir harp başlamıştır. Şehir, 27 semte ayrılarak her semte bir semt reisi tayin edilmiştir. Antep halkı, 1 Nisan 1920'den 7 Şubat 1921'e kadar Fransızlara karşı direniş göstermişlerdir. Açlık, mühimmat-cephane kıtlığı ve Fransızların şehrin dört tarafını muhasarası karşısında, TBMM Antep'e 6 Şubat 1921'de "Gazi" ünvanı vermiştir. Bundan sonra şehir "Gaziantep" adıyla anılmıştır. Fransızlar, Ankara Antlaşması'nın ardından 25 Aralık 1921'de şehri boşaltmaya başlamış ve şehir iki yıl süren işgalden sonra inancın zaferini yaşamıştır.

6 Şubat 1921 yılında "Gazi" unvanından sonra, halkın Millî Mücadele'de gösterdiği takdire şayan hizmetlerinden dolayı TBMM tarafından, mücadeleden 87 yıl sonra, 7 Şubat 2008 tarihinde çıkarılan 5734 sayılı kanunla Gaziantep'e "İstiklal Madalyası" verilmiştir.

Mutfak

Antep mutfağı, ülke isimleri ile anılan mutfaklar bulunduğu hâlde özgünlüğü ve çeşitliliği nedeniyle şehrin ismi ile anılan tek mutfaktır. Antep mutfağı kullanılan malzemelerin çeşitliliği, farklı pişirme teknikleri ve bölgede hüküm süren medeniyetlerin etkileri nedeniyle Türk ve dünya mutfakları arasında ayrıcalıklı bir konuma sahiptir. Mutlaka denenmesi gereken Antep lezzetleri: beyran, yuvalama, içli köfte, küşleme, lahmacun, patlıcan kebabı, Antep kebabı, alinazik, simit kebabı, Firik pilavı, şiveydiz, nohut dürümü, baklava, katmer, şöbiyet...

Müzeler Şehri Gaziantep

Derin bir tarih birikimine sahip olan Gaziantep'te uzun bir tarih yolculuğuna çıkabilirsiniz. İşte Gaziantep'te tarihe tanıklık edebileceğiniz müzeler:

- Gaziantep Arkeoloji Müzesi
- Zeugma Mozaik Müzesi
- Hasan Süzer Etnografya Müzesi
- Yesemek Açık Hava Müzesi
- Bayazhan Gaziantep Kent Müzesi

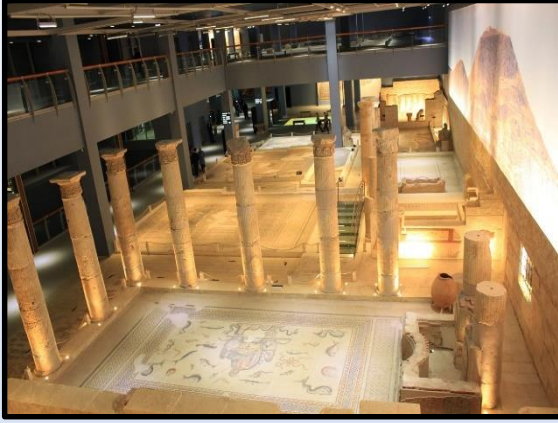
- Gaziantep Mevlevihanesi Vakıf Müzesi
- Gaziantep Kültür Tarihi Müzesi
- Şahinbey Millî Mücadele Müzesi
- Emine Göğüş Mutfak Müzesi
- Gaziantep Atatürk Anı Müzesi
- Gaziantep Oyun ve Oyuncak Müzesi
- Medusa Cam Eserler Müzesi
- Ali İhsan Göğüş Müzesi
- Gaziantep Savunması ve Kahramanlık Panoraması Müzesi
- İslam Bilim Tarihi Müzesi
- Gaziantep Hamam Müzesi
- Yaşayan Müze Gümrük Han
- Gaziantep Zooloji Ve Doğa Müzesi
- 15 Temmuz Demokrasi Müzesi

El Sanatları

Gaziantep'in zengin kültürel hazinesi elbette el sanatlarına da yansımıştır. Yüzyıllardır bu bölgede devam eden bazı el sanatları şu şekildedir:

- Bakırcılık
- Antep Kilimciliği
- Aba Dokumacılığı
- Antep İşi El İşlemesi
- Gümüş İşlemeciliği
- Küpçülük
- Kutnuculuk
- Kuyumculuk
- Sedef Kakmacılığı
- Yemenicilik

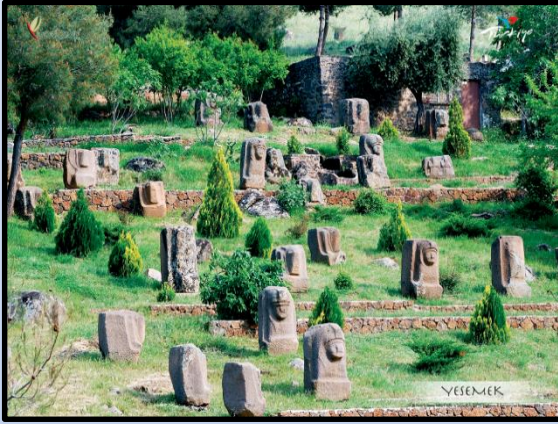
Mehmet DAĞDEVİREN
6678
Dumlupınar Taburu

Zeugma Mozaik Müzesi

Diğer Müzeler

Yesemek Açık Hava Müzesi

Zincirli Bedesten

Yöresel Tatlar

Yöresel Tatlar

Bensiz kalmaya mı diyorsun cefa
Sen gel bir de sensizliğe baksana
Garip kalmış günlerime yansana
Yan ki yanında yok olayım
Gel ki yarınında var olayım
Ben sensiz sırdaş, yolsuz, yokuşlu
Ketum bir ceviz ağacından halliceyim
Burada var mı bana senden başka deva
Bulamam mı senden başka bir dava
Sen sıyrılmışsın kötülüklerden
Beni de sıyırsana
Gel kurban olayım
Ver canımı senin yolunda kullanayım
Bu adam yolsuz kaldı senden sonra
Bu beden cansız kalır bundan sonra
Bak gidiyorum sensizliğin en ücretine
Yok oluyorum orada tane tane
Bulamazsın yokluğumda beni
Göremezsiz eski gençliğimi
Ben şimdi
Gidiyorum kahrolmaya

Ahmet Emre SARIKOÇ
6026
Anafartalar Taburu

Millî, Manevî ve Meslekî Değerleriyle

Etkin, Caydırıcı, Saygı...

TÜRK İSTİKBALİ

**Ey Türk oğlu! Gez, dolaş vatanın her karışını
Bir anlık dur, gör vatan toprağındaki şehit kanını
Dinle, dinle ki duyusun Çanakkale'deki çarpışanların sesini.
Avucunda vatan toprağı,
Şehit olan yiğitlerin son sözlerini**

**Mürekkebi şehit kanıyla dolmuş bir milletin kalemi
Tarihin her satırına yazmış Türk'ün şanlı zaferini.
Ki ölüme bile dik bakan Türk evladı
Güneş'i de barındırmamış, düşman toprağında.**

**Hisset, damarlarında akan o asil kanı
Üzerinde Şehit kanı, dalgalanan al bayrağı.
Ve nice nesiller yad ederken onları
Onlar çoktan şehit olmuştu, bu mukaddes vatanın evlatları.**

**Bil ki, bu vatan kolay kazanılmadı
Bilakis yerdeki kan gölü göklere miras kaldı
O ki göklerde mesken salmış hilâl, al bayrağına yansıdı
Atamın her sözü Türk İstikbaline armağan kaldı.**

**Akbar BABAEV
6028
Azerbaycan
Anafartalar Taburu**

ŞƏHİDLƏR ÖLMƏZ,
VƏTƏN BÖLÜNMƏZ

*Məhərriz
İbrahimov*

*Əmir
Həliscəmi*

Türk Dil Kurumuna göre disiplin, «Bir topluluğun yasalarına ve düzenle ilgili yazılı ve yazısız kurallarına titizlik ve özenle uyulması durumu, sıkı düzen, düzence, düzen bağı, zapturapt... Kişilerin içinde yaşadığı topluluğun genel düşünce ve davranışlarına uymalarını sağlamak amacıyla alınan önlemlerin bütünü.» olarak tanımlanmaktadır [1].

211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 13'üncü maddesinde ise disiplin; «Kanunlara, nizamla ve amirlere mutlak itaat, astın ve üstün hukukuna riayet» olarak tanımlanmıştır. Ayrıca aynı maddede, askerliğin temelini disiplin olduğu ifade edilmiştir [2]. Toplum olarak disiplin sözcüğü ile ne kadar içli dışlı olsak da disiplini bir kişiye, bir mekâna veya bir topluluğa itaat veya biat davranışı olarak kullanıyoruz. Disiplini, sadece esas duruşta vücudun baş dik, göğüs ileride, omurga ve bacaklar gergin, topuklar bitişik, kollar doğal yerinde, avuçlar uyluklarda olarak ayakta bulunduğu durum olarak tasvir ediyoruz.

Oysaki disiplinin esası bireylerde öz disiplini geliştirmektir. Disiplin ediniminin amacı bireyin davranış sorumluluğunu alabilmesi ve bunları kontrol edebilmesi gibi önemli kazanımlarla bireylerde öz disiplinin gelişiminin sağlanması-

dır. Öz disiplin ise bireylerin dışsal faktörlerden ziyade kendi isteklerini gerçekleştirme yeteneğine sahip olarak duygu düşünce ve davranışlarını yönetebilmesi, kendini kontrol edebilmesi ve fiziksel, bilişsel, duygusal ve manevi disipline sahip olabilmesi olarak ifade edilmektedir. Yazara göre ise öz disiplinin kısaca uzun vadeli hedeflere yönelik anlık doyumlardan vazgeçebilmesidir.

Öz disiplin bir ceza ya da ödül olmadan tamamıyla içsel bir motivasyonla ortaya çıkardığımız davranışlarımızdır. Örneğin emekli olmuş bir asker her sabah yatağını toplaması, sakal tıraşı olması ya da kıyafetlerini ütölemesi birer öz disiplindir.

Öz disiplinin ise üç ana unsuru vardır. Bunlar; konsantrasyon, Anlık hazzın ertelenmesi ve ilkel dürtülerin ertelenmesidir. Konsantrasyon; zihnimizin toparlanabilmesi ve dikkat dağıtıcı onlarca şeye rağmen hedeflediğiniz konuya odaklanabilmesidir.

Hazzın ertelenmesi; çabuk elde edilebilecek zevkler yerine uzun vadeli kazançları seçebilmektir. İlkel dürtülerin engellenmesi ise pes etmemeyi, sorunlarımız için çözüm yolu bulabilmeyi içermektedir. Bireylerin yaşamlarında konsantrasyonun mevcut olması, hazzı erteleyebilmesi ve ilkel dürtülerini engelleyebilmesi bireylerin öz disiplinli olabilmesini sağlar [3].

İnsan doğası gereği tembeldir. Bu yüzden hedefleri doğrultusunda adım atabilmesi ve bunun devamlılığının sağlayabilmesi oldukça zordur. Ancak bu güçlüğü üstesinden yalnızca öz disiplin ile gelinebilir. Sporda da başarı yalnızca öz disiplin ile sağlanabilir. Bir sporcu hangi sporla uğraşırsa uğraşsın, öz denetime muhtaçtır. Çünkü gelişim, doğası gereği ulaşılması zor ve acı doludur. Bunun için dikkat edilmesi gereken üç temel disiplin vardır. Bunlar; antrenman disiplini, beslenme disiplini ve uyku disiplini. Bu üç disiplin

sporcu için hayati öneme sahip temellerdir. Bu konuda öz disiplinini sağlamış sporcular için başarı kesindir.

Antrenman süreci sporcunun belki de en çok zorlandığı ve acı çektiği evredir. Bu yüzden disiplinli olmaya en çok bu evrede ihtiyacı vardır. Örneğin, bir askerî öğrenci barfiks sayısını artırmak istiyorsa ısındıktan sonraki her setinde tükenişe gitmeli ve o kas grubunu yormalıdır. Çünkü bir kas hücrelerine gelişmesi gerektiğini söylemenin tek yolu onu daha fazlasını istediğinize ikna etmek, onun sınırlarını zorlamaktır. Bunu yapabilmeyen tek yolu disiplinli olabilmektir. Çünkü bu süreç acı dolu ve stresli bir süreçtir. Sporcu antrenmanına konsantre olmalı, o gün yaşadıklarını bir kenara koyup işine odaklanmalı, o an uyumak, bilgisayar oyunu oynamak ve ya herhangi zevk aldığı bir aktiviteyi erteleyip o acıya katlanmalı, ilk yere düştüğünde pes etmemeli ve tekrar ayağa kalkabilmelidir. Tüm bunlar göz önüne alındığında verimli bir antrenmanın yalnızca öz disiplin ile sağlanabildiği görülür.

Diğer önemli bir konu ise her sporcunun sahip olmak zorunda olduğu temel sorumluluk olan beslenme disiplini. Gerek yağ yakımı gerek kas gelişimi için çok önemli bir etkidir. Yapılan birçok araştırma gösteriyor ki doğru beslenme en az antrenman kadar önemlidir.

Çünkü eğer almanız gereken protein ve karbonhidrat gibi makroları eksik alırsanız sizin gelişiminizi tam ters yönde etkileyecektir. Bir araştırmaya göre aynı kalorige beslenen iki vücut geliştirmeci grupta birine ihtiyaç duyduğu protein verilirken diğer gruba ise verilmiyor. Protein makrosunu karşılayan grubun aldığı kütlenin %45'i kas dokusu iken diğer grubun aldığı kütlenin %95'i yağ dokusu oluyor [4]. Görüldüğü üzere beslenme disiplini sporcular için çok önemli bir etkidir.

Sporcularda beslenme programı oluşturmak ve bu programa disiplinli bir şekilde sadık kalabilmek bir öz disiplin gerekmektedir. Tüm bunların yanında sportif performans için uzak durulması gereken birçok zararlı gıda vardır. Bunların başında basit karbonhidratlar gelmektedir; bunlar kolay sindirilen, kana hızlı karışan karbonhidratlardır. Basit karbonhidratlara örnek olarak kristal şeker, bal, pasta ve tahıl çeşitleri verilebilir. Bu ürünlerin fazla miktarda tüketilmesi kan şekeri, kan basıncı, kötü kolesterol gibi ciddi sağlık sorunlarına yol açabilir ve antrenman esnasında kan şekerinin ani dalgalanmaları performansı ve sporcunun ruh hâlini negatif yönde etkiler. Bu yüzden bu tür besinlerden uzak durulmalıdır, bunu da yalnızca öz disiplin ile anlık hazzı ertelerek sağlayabiliriz.

Çünkü o an ne kadar o tatlıyı yemek istersek isteyelim nefsimizi kontrol edip kendimize hâkim olmalıyız.

Değineceğim son nokta ise uyku disiplindir. Uyku, sporcuların dikkat etmesi gereken en önemli konulardan birisidir. Uyku yağ yakımı, kas protein sentezi, toparlanma, yenilenme ve yaşamsal biyolojik süreçlerin devamlılığında oldukça önemli bir role sahiptir.

The University of Chicago and National Center of Medicine and Science in Sports'un yaptığı bir çalışma gösteriyor ki yetersiz uyku kilo kaybını yavaşlatmakta, kas kaybı potansiyelini artırmakta, performansı düşürmekte ve testosteron seviyelerinde ciddi bir düşüşe neden olabilmektedir [5]. Bu yüzden sporcular için oldukça önemli bir yere sahiptir ve uyku düzeninin oluşturmak, her gün belirli bir saat uyumak, belirli bir saatte yatmak ve uyanmak, gerçek bir disiplin işidir ve bunu sadece öz disiplinini sağlamış sporcular başarabilir.

Hayatındaki bütün hayallerin ve hedeflerin için planlar yapman ve emek vermen gerekiyor ama maalesef hayat hep umduğun gibi gitmiyor. Kötü günlerin olacaktır, yorulacaksın, üzüleceksin ama tüm bunlar olurken de efektif olabilecek misin? Yapmak istediklerini yapabilecek misin? Hâlâ planların için emek verebilecek misin? Tüm bunları yapabilmen için kendini geliştirebilmek ve kanıtlayabilmek için iradeli ve disiplinli olmalısın. Yaptığın diyet, spor ve herhangi bir şeyi öz disiplinin olmadan istikrarlı bir şekilde yapman mümkün değil. Bu işin anahtarı otokontroldür. Başarının sırrı da budur. Yetenek, genetik, zekâ çok büyük artılardır ama asıl başarı disiplin ile gelir. Birçok yetenekli sporcu vardır başarısız olan, yetersiz olan. Bu sporcuların en büyük eksikliği kendi öz disiplinini sağlayamamış olmalarıdır. Bütün başarılı sporcuların ise en büyük ortak noktası disiplindir, hepsi de kendi öz disiplinini sağlayabilmiş sporculardır. Başarılı insanların hayat hikâyelerini okurken ilk zaferlerini her zaman kendilerine karşı kazandıklarını görmüşümdür, hepsinde de öz disiplin en başta geliyordur. Sözlerimi ünlü boksör Mike TYSON'ın disiplin hakkında yaptığı bir yorumla bitirmek istiyorum. "Disiplin, yapmaktan nefret ettiğiniz bir şeyi seviyormuş gibi yapmaktır..."

Notlar:

- [1] Türk Dil Kurumu Sözlükleri (sozluk.gov.tr)
- [2] Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu (mevzuat.gov.tr)
- [3] <https://www.successconsciousness.com/blog/inner-strength/what-is-self-discipline/>
- [4] https://www.pottsmmerc.com/news/study-suggests-high-protein-diets-are-tied-to-a-higher/article_6dcef581-170d-5ba2-9fb7-220eb4cb2ed4.html
- [5] Sınırlar/sağlıklı genç erkeklerde egzersizli veya egzersizsiz uyku kısıtlamasının iskelet kas transkriptomik profilleri üzerine etkisi (frontiersin.org)

Kaynakça:

- dergipark.org.tr/tr/pub/seder/issue/42512/498739
- *Fitness Beslenme Programı (kasvekuvvet.net)
 - *Günlük Kalori İhtiyacı Hesaplama (hesaplama.net)
 - *Vücut Geliştirme Yemek Program (bodyforumtr.com)
 - *International Journal of Sport culture and science – makale- spor kültürü ve Türkiye’de spor (dergipark.org.tr)
 - *Kültür ve İletişim > Makale > Akademik > Akademik

Kurumsallaşma veya “Disiplin Yöntemleri” (dergipark.org.tr)

*<https://www.successconsciousness.com/blog/inner-strength/whait-is-self-discipline/>

*Sık sorulan: Spor disiplini Nasıl sağlanır? – Triatlon eğitimi / Triatlon hakkında blog (trizones.com)

*Sınırlar | Sağlıklı Genç Erkeklerde Egzersizli veya Egzersizsiz Uyku Kısıtlamasının İskelet Kas Transkriptomik Profilleri Üzerüne Etkisi (frontiersin.org)

*Sporcu Beslenmesi Nasıl Olmalı?- MACfit

*Türk Dil Kurumu Sözlükleri (sozluk.gov.tr)

*Türk Silahlı Kuvverleri İç Hizmet Kanunu (mevzuat.gov.tr)

*<https://doi.org/10.46778/goput.eb.1178864>(İlkokul Öğrencilerinin Öz Disiplin, Bireysel Sorumluluk Düzeyleri ve Akademik Başarılarının Gerçeklik Terapisi Kapsamında Öğretmen Görüşleri Çerçevesinde İncelenmesi)

*https://www.pottsmmerc.com/news/study-suggests-high-protein-diets-are-tied-to-higher/article_6dcef581-170d-5ba2-9fb7-220eb4cb2ed4.html

Halil YILMAZ

4898

Dumlupınar Taburu

Türkiye yüzyıllar boyu bir miras olarak kalacak güçlü, bağımsız ve dünyada lider olabilecek bir akıllı cihazın seri üretimi için kolları sıvadı.

Bu akıllı cihaz; TOGG markasıyla tamamen yerli ve millî sermaye ile üretilmekte ve kullanıcılara çağın ötesinde özellikler sunmaktadır. Bunun yanı sıra Bursa Gemlik'te fabrikasını kuran TOGG, binden fazla insanı istihdam ederek ülke ekonomisinin refahını arttırmakta ve yerli iş gücünü desteklemektedir.

Gelin hep beraber bu çağ ötesi özellikleri bizlere sunacak olan seri üretime geçmiş TIOX modelini yakından inceleyelim.

Bu otomobil kesintisiz bir şekilde 7/24 olarak internete bağlıdır ve nerede olursak olalım çevrimiçi özelliğini asla kaybetmemektedir.

Aracın ön konsolunda yer alan ve bir ucundan diğer ucuna kadar sürüş deneyimini, konforu ve çevrimiçi olma özelliğini yaşatan ekran sayesinde yolculuğu başka seviyelere çıkartmakta ve yolculuk keyfini arttıracak eğlenceli içeriklere ulaşma hizmeti sunmaktadır.

Bu araçta opsiyonel olarak alabileceğiniz Meridian Premium Ses Sistemi sayesinde TOGG ile yolculuklar vazgeçilmez olmaktadır.

Uzun aks mesafesine sahip bu otomobil 5 kişilik bir ailenin ihtiyaçlarını fazlasıyla karşılamaktadır.

Anahtarsız giriş, elektrikli ve hafızalı ön koltuklar ve kablosuz şarj gibi özellikler sürücü ve yolcuların konforunu arttırmaktadır. Sürüş asistanı sistemi ile kör nokta asistanı, otomatik park asistanı dur-kalk fonksiyonlu akıllı adaptif hız sabitleyici, kameralı sürücü dikkat asistanı, akıllı şerit takip ve şeritten ayrılmama sistemi, trafik işareti

algılama sistemi, ön ve arka çapraz trafik uyarıları, yoğun trafik (bu özelliği ile yoğun trafikte tüm kontrolü TIOX'e bırakmanızı sağlar fakat bu özellik 15km/h kadar desteklenmektedir), ön çarpışma uyarısı ve acil durum freni gibi sürüş özellikleri ile sürücü konforu maksimuma çıkmaktadır. Gelelim bu aracın şarj özelliklerine... Uzun menzil seçeneği ile 523 km yol yapabilen bu otomobil hızlı şarj ile 28 dakikada %80 doluluk oranına gelebilmektedir. Normal şarj ile 6 saatte %100 doluluk oranına ulaşmaktadır.

Peki, bu araçta bizi destekleyecek performans özellikleri neler? AWD 4 tekerlekten çekiş özelliği ile 320 kW (435 PS) gücündeki 700 nm tork üreten çift motoru 0-100 km'ye 4.8 saniyede ulaşabilmektedir.

RWD arkadan itişli çekiş özelliği ile 160 kW (218 PS) gücüne sahip

350 nm tork üreten bu motor 0-100 km'ye 7.4 saniyede ulaşabilmektedir. Peki, bu aracın güvenlik sistemleri neler? EURO NCAP testlerinde 5 yıldızı almayı hedefleyen bu otomobil, standart 7 hava yastığı, gelişmiş yüksek dayanımlı çelik ve üstün denge sistemi sayesinde güvenlik

anlamında çok üstün performans sağlamaktadır. TOGG markası ile tamamen yerli ve millî imkânlarla üretilen bu akıllı cihaz şimdilik SUV modeli ile üretilecek. Geçtiğimiz aylarda 2 modelinin daha tanıtımı yapılmıştı. Tanıtımı yapılan bu modellerden TIOS (Sedan) olan versiyonu 2025, T8CX (X Coupe) olan versiyonu ise 2026 sonrasında çıkması bekleniyor.

Bu modellerin yanı sıra şirket TOGG T8X (B Segment SUV) ve TOGG IOV (Segment MPV) modelleri ile gücüne güç katmayı planlıyor.

Necdet Berk SEFA
6227
Malazgirt Taburu

G e m l i k

P a m u k k a l e

A n a d o l u

K a p a d o k y a

O l t u

K u l a

Meridian Premium Ses Sistemi

Yeni nesil Meridian Premium Ses Sisteminin T10X'e özel tasarımıyla geması ve akustikliği ile yolcularımızın arasında sarmış bir ses deneyimi yaşayabilirsiniz.

- 1. TIZ HOPARLÖRLERİ: Yüksek frekanslı ses hoparlleri, insan kulağının algılayabileceği yüksek sesleri kaldırır.
- 2. UÇ BOYUTLU SES: Size daha gerçekçi bir deneyim sunar.
- 3. BAS HOPARLÖRLERİ: Daha güçlü ve derin frekanslar için geliştirilmiştir.
- 4. DERİN BAS HOPARLÖRLERİ: Her noktadan eşit hissedilen optimal bas sesi verir.
- 5. ANA HOPARLÖR: T10X'in tüm noktalarında sabit bir sahne performansı tecrübenizi sağlar.

T10X'in gelişmiş sürüş asistan sistemi sizin kullanım alışkanlıklarınızı ve hareketlerinizi öğrenerek kendini sizin için günceller. Uzun ve kısa süreli kullanımlarda Düşey ve Dikine Tada ekso-sistemini yapay zekası tarafından sorular olarak işlenir ve asistan deneyiminizi iyileştirmeye yardımcı olur.

Uçtan uca ekran

Arkiv cihazın uçtan uca ekranı 12.3 inç dijital gösterge paneli, sürücüyü ve ön yolcuları sarmalayan benzersiz 29 inç bilgi-eğlence ekranı ve tüm fonksiyonların kontrolüne yardımcı olan 8 inçlik komanda ekranından oluşur. Sınırlarda birleşen uçtan uca ekranı otomobil kullanım deneyiminizi, seyahat konforunuzu ve zevcinizi iyileştirmeye başka bir boyuta taşırken, ön yolcuların da kullanabileceği eğlenceyi tercihlere erişim sağlar.

VURAN 4 X 4

Maksimum Hız: 110 km/h

Maksimum Yan Eğim: %30

Tırmanma Kabiliyeti: %60

Menzil: 600 km

Sudan Geçme: 800 mm

Çevre Koşulları: -32°C ile +49°C arası

Koruma: STANAG 4569, Balistik Koruma, Mayın Koruma, EYP Koruma

Maksimum Güç: 375 PS (275 kW) @ 2100 rpm

Maksimum Tork: 1550 Nm @ 1200 rpm

Motor Tipi: Turbo, Intercooler, Dizel

Vites Sayısı: 6 İleri, 1 Geri

Süspansiyon: Bağımsız

Standart Donanımlar: Otomatik Yangın Söndürme Sistemi, Motor Bölümü, Personel Bölümü, Araç Dışı, Tekerlekler, İklimlendirme Sistemi

Siren Anons Sistemi, Takograf, Redresör, Görüş Sistemi, Sürücü Bilgi Sistemi, Navigasyon, Sis Havanları, Kendini Kurtarma Vinci, Karıştırma-Köreltme Sistemi, Atış Yeri Hedef Tespit Cihazı, Soğuk İklim Kiti (-32 °C), Patlak Gider, Merkezi Lastik Şişirme Sistemi, Bağımsız Isıtıcı, İç Konuşma Sistemi, Telsiz

(<https://www.bmc.com.tr/savunma-sanayi/vuran/teknik-ozellikler?tab=vuran>)

Menzil: +150 km

Çap: 275 mm

Ağırlık: 275 kg (Booster'siz)

Ağırlık: 330 kg (Booster'li)

Uzunluk: 3.3 mt (Booster'siz)

Uzunluk: 4.1 mt (Booster'li)

Harp Başlığı Ağırlığı: 70 kg

Harp Başlığı Türü: Yüksek Patlayıcı, Yarı Zırh Delici Parçacık

Etkili, Termobarik

İtki Sistemi: Turbojet Motor

Booster: Katı Yakıtlı

Seyir Hızı: Yüksek Ses Altı (0.75-0.85 Mach)

Veribağı: Ağ Tabanlı Çift Yönlü Veri bağı

Çakır Seyir Füze Ailesi Arayıcı Başlık ve Sensör Tipleri:

IIR Güdümlü Arayıcı Başlık

RF Güdümlü Arayıcı Başlık

Hibrit (IIR + RF) Arayıcı Başlık

Sürü Sensörü

Elektronik Harp Faydalı Yüğü

Çakır Seyir Füze Ailesi Versiyonları:

Çakır CR: Kara Hedefleri İçin Geliştirilen Versiyonu (Cruise Missile)

Çakır AS: Deniz Hedefleri İçin Geliştirilen Gemisavar Versiyonu (Anti-ship Missile)

Çakır LIR: Elektronik Harp Versiyonu (Electronic Warfare)

Çakır SW: Sürü Saldırı Versiyonu (Swarm)

Sosyal ve ekonomik faaliyetlerde kullanılan maddelerin işe yaramaz hâle gelmesi veya kullanım süresi dolmasıyla yaşadığımız ortamdan uzaklaştırılması gerekenler atık olarak tanımlanmaktadır. Sanayi çağından önce atıkların varlığı, çözülmesi gereken bir problem olarak görülmemektedir. Bunun temelinde üretim ve tüketim anlayışları yer almaktadır.

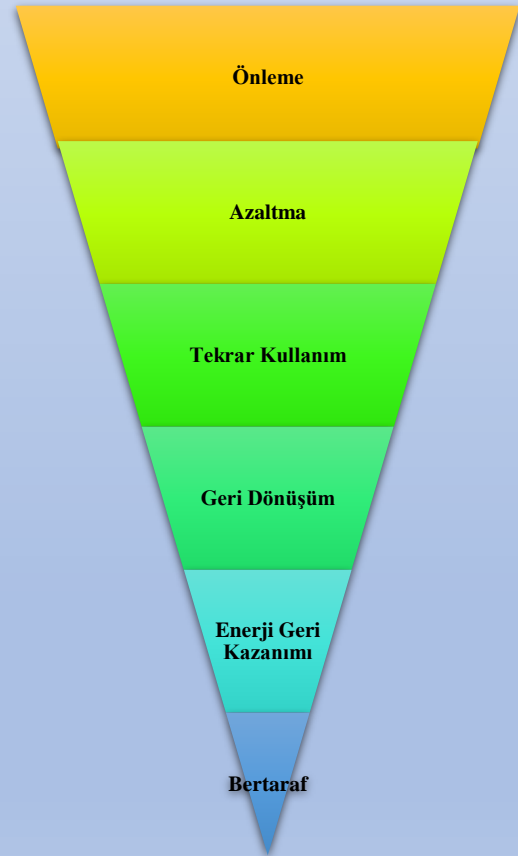

Örneğin yemek atıkları başka yemeklerin yapımında ve hayvan yemi olarak kullanılmış, kırılan ürünler tamir edilmiş, dayanıklı olan malzemeler nesilden nesile aktarılmıştır. Ucuz seri üretimi mümkün kılan sanayi devrimiyle birlikte kullanımı kolay, piyasaya göre uygun fiyatlı ve tek kullanımlık ürünler tercih edilmiş; kullandıktan sonra atmaya yönelik bir tüketim anlayışı toplumda yerleşmiştir.

Kentleşme, ekonomik gelişme ve nüfus artışının doğal bir sonucu olarak oluşan atık miktarlarının artmasıyla birlikte doğal kaynakların yoğun bir şekilde kullanılması ve yok olması tehdidini de gündeme getirmektedir.

Atık yönetimi, atıkların oluşum sürecinden itibaren, çevrenin ve insan sağlığının ve doğal kaynakların korunması amacına yönelik bir kontrol sürecidir.

Geleneksel atık yönetim sistemlerinde atık, maddenin tüketim sürecinin son adımında ortaya çıkan ömrünü tamamlamış ürün olarak tanımlanırken sıfır atık kapsamında maddenin tüketim aşamasında oluşan ürünün kaynağa dönüşmesini ileri sürmektedir. Başka bir deyişle çeşitli üretim ve tüketim faaliyetleri sonucu ortaya çıkan atıkların, çevre ve insan sağlığını riske atmadan yönetilmesi anlamına gelmektedir.

Atık Yönetimi Hiyerarşisi

Millî Savunma Bakanlığının hazırlamış olduğu eylem planında Ankara ili pilot bölge ve KHO K.lığı pilot birlik olarak seçilmiştir. Bu kapsamda yerleşkemizde Sıfır Atık Yönetim Sistemi 26 Şubat 2019 tarihinde KHO K.lığı tarafından "Sıfır Atık Projesi Uygulama Emri" hazırlanmış, MSB Lojistik Genel Müdürlüğü koordinesinde KHO Lojistik Şube Müdürlüğü odak noktası olarak belirlenmiş ve bünyesindeki bağlıları ile birlikte oluşturulan ekiple Sıfır Atık Projesi'ni uygulamak üzere ilk adım atılmıştır. Projenin daha etkin yürütülebilmesi için birliklerden sorumlu personeller belirlenerek bir çalışma ekibi oluşturulmuştur. Bu kapsamda;

- 2019 yılında Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından bina içinde kullanılmak üzere 3'lü kumbaralar ve 240 - 120 - 70 litrelik konteynerler; atık geçici depolama alanlarında kullanılmak üzere de 1100 ve 770 litrelik konteynerler hibe edilerek birlik içerisinde kullanıma hazır hâle getirilmiştir.
- Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 1 Mart 2019 tarihinde kompost ünitesi hibe edilmiştir.
- Mütekip yıllarda ise hibe edilen ekipmanların dışında ihtiyaç duyulan malzemelerin alımı gerçekleştirilerek envantere 240 - 120 - 70 litrelik konteyner ve 3'lü kumbaralar eklenmiştir.

- Harbiyelilerde farkındalığı arttırmaya yönelik, eğitici, yazılı ve basılı materyaller kullanılarak; koridorlarda bilgilendirici filmler izletilmiş,
- HTV'de düzenli Sıfır Atık Yayını yapılmış, yemekhanelerde masaüstü broşürleri, ortak kullanım alanlarında bilgilendirme panoları hazırlanmış ve Harbiyelilere bilinçlendirici el broşürleri dağıtılmıştır.
- Harbiyeliler, kıışla içerisinde görev yapan personeller, sivil firma şirketlerinde çalışanlar ve er/erbaşlara yönelik Sıfır Atık konusunda farkındalığı arttırmak amacıyla bilgilendirici eğitim ve seminerler uygun görülen yerlerde verilmiştir.
- Birliklerin sorumlu personelleri ile birlikte, yürütülen faaliyetin değerlendirilmesi ve var olan eksikliklerin de giderilmesi amacıyla yılda en az bir kez projenin odak noktası olan Lojistik Şube Müdürlüğü başkanlığında toplanılmıştır.

2019 yılından bugüne kadar faaliyet gösterilen ve nice başarılarla imza atılan bu projeye birlikte, doğal kaynakların sonsuz olmadığı bilinciyle ve gelecek nesillere yaşanılabilir bir dünya bırakmak amacıyla kaynaklar daha verimli kullanılarak oluşan atıkların kurulan toplama sistemlerinde kaynağında ayrıştırması sağlanmıştır. Teslim edilen takribi 778.214 kg atık ile elde edilen tasarruf ve kazanımları incelediğimizde:

- 1.695.222 kwh enerji
- 5.179 metreküp su
- 2.229 varil petrol tasarruru sağlandığı,

- 61.865 kg sera gazı salınımının
- 1.480 metreküp alan kirlenmesinin ve
- 3.735 adet ağacın kesilmesinin önlendiği tespit edilmiştir.

Atık yönetimi hiyerarşisinin geri dönüşüm basamağındaki atıkların hammadde olarak kullanılması maksadıyla işletmeye alınan kompost ünitesinde bu güne kadar toplamda 48.180 kg kompost ürün elde edilmiştir. Elde edilen ürün;

- 26.000 adet mevsimsel çiçekte,
- 2.320 adet iğne yapraklı ağaçta,
- 1.500 adet sera içi süs bitkisinde,
- 1.045 adet meyve ağacında ve yeşil alanlarda kullanılarak değerlendirilmiştir.

Böylece doğanın, toprağın ve doğal kaynakların korunmasıyla gelecek nesillere aktarılması için çalışmalara devam edilmektedir.

De. Me. Ayça DOĞAN
KHO K.İği
Lojistik Şube Müdürlüğü

BAĞIMSIZ VE ÖZERK TÜRK CUMHURİYETLERİ

1. Altay Özerk Cumhuriyeti
2. Azerbaycan Cumhuriyeti
3. Başkurdistan Özerk Cumhuriyeti
4. Çuvaş Özerk Cumhuriyeti
5. Dağıstan Özerk Cumhuriyeti
6. Hakas Özerk Cumhuriyeti
7. Kabardin-Balkar Özerk Cumhuriyeti
8. Karaçay-Çerkes Özerk Cumhuriyeti
9. Karakalpakistan Özerk Cumhuriyeti
10. Kazakistan Cumhuriyeti
11. Kırgızistan Cumhuriyeti
12. Kırım-Tatar Özerk Cumhuriyeti
13. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
14. Gagavuz Özerk Cumhuriyeti
15. Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti
16. Özbekistan Cumhuriyeti
17. Sincan-Uygur Özerk Bölgesi / Doğu Türkistan
18. Tataristan Özerk Cumhuriyeti
19. Tuva Özerk Cumhuriyeti
20. Türkiye Cumhuriyeti
21. Türkmenistan Cumhuriyeti
22. Yakutistan Özerk Cumhuriyeti

Doğu Türkistan, Türklerin en eski yerleşim yerlerinden biridir ve Türk kültüründen önemli izler taşımaktadır. Hunlardan itibaren Tabgaç Devleti, Göktürk Devleti, Uygur Devleti, Kara Hoca Uygur Devleti, Karahanlı Devleti, Cengiz İmparatorluğu, Timurlular Devleti, Seyidiye Hanlığı ve Hocalar iktidarı döneminde Türklerin hâkim olduğu bir ülke konumunda olmuştur. 745 yılında Göktürk Devleti'nin yerine Uygur Devleti kurulmuştur. Bu dönemde Doğu Türkistan bilim, kültür, sanat ve mimari alanlarında en parlak dönemlerinden birini yaşamıştır. Çin, tarih boyunca Doğu Türkistan üzerinde yayılcı bir politika izlemiştir. Tarih boyunca Çin işgaline uğrayan bölgede Uygurlar tarafından daima direniş sergilenmiştir. 12 Kasım 1933'te Şarkî Türkistan İslâm Cumhuriyeti Devleti kurulmuştur. Ancak bölgede uygulanan askerî müdahale neticesinde 1934 yılının Ocak ayında bu devlet sona ermiştir. Çin, 1955'te Doğu Türkistan'ı Sincan-Uygur Özerk Bölgesi adıyla kendisine bağlamıştır. Tarih boyunca Çin'in sosyal ve kültürel değerlerini benimsemek istemeyen Uygur Türkleri, bugünkü Çin yönetimi altında büyük problemler

yaşamakta ve her türlü olumsuzluğa maruz kalmaktadırlar. Böylesine zengin tarihî geçmişe sahip Uygur Türkleri, hem yaşam şartları hem de ekonomik durumları itibariyle maalesef zorluklar yaşamaktadırlar.

Eski dönem Uygur Türkçesi metinlerinde Göktürk, Brahmi, Tibet, Süryani, Soğd, Mani ve Uygur alfabeleri kullanılmıştır. İslamiyet'i kabul etmeleri neticesinde Arap alfabesi kullanmaya başlayan Uygur Türkleri bugün ise Arap alfabesinde yer almayan Türkçeye ait bütün seslerin özel işaretlerle gösterildiği millîleştirilmiş bir alfabe kullanmaktadırlar.

Doğu Türkistan'da Uygur Türklerinin haricinde Kazak Türkleri, Özbek Türkleri, Kırgız Türkleri ve Tatar Türkleri de yaşamaktadır. Burada yaşayan bu Türkler Uygur Türkçesi ve kültürüne hakimdirler. Uygur Türkçesi, her türlü baskılara ve engellemelere rağmen, hem Doğu Türkistan'da hem de Kazakistan'da radyo ve televizyonlarda sözlü yayın dili olarak kullanılmaktadır.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki; köklü bir geçmişe ve devlet geleneğine sahip Uygur Türkleri her türlü baskı ve zulme rağmen dillerini, dinlerini, örf-adet ve geleneklerini yaşamaya ve yaşatmaya çalışmaktadırlar.

Uçraşqanda

Seher körgen çégim közüm sultanini
Didim sultan musen? U didi yaq yaq.
Közliri yalqunluq, qolliri xéniliq
Didim çolpan musen? U didi yaq yaq.

Didim isming nime? Didi Ayxandur,
Didim yurtung qeyer? Didi Turpandur.
Didim başingdiki? Didi hicrandur,
Didim heyran musen? U didi yaq yaq.

Didim ayğa oxşar, didi yüzüm mu?
Didim yultuz kebi, didi közüm mu?
Didim yalqun saçar, didi sözüm mu?
Didim volqan musen? U didi yaq yaq.

Didim qiyaq nedir? Didi qaşimdur,
Didim qunduz nedir? Didi saçimdur,
Didim on beş nedir? Didi yaşimdur,
Didim canan musen? U didi yaq yaq.

Didim déngiz nedir? Didi qelbimdur,
Didim rena nedir? Didi lévimdur,
Didim şéker nedir? Didi tilimdur,
Didim bir ağzime? U didi yaq yaq.

Didim zencir turar, didi boynumda,
Didim ölüm bardur, didi yolumda,
Didim bileyzükçu? Didi qolumda,
Didim qorqar musen? U didi yaq yaq.

Didim niçün qorkmassen? Didi Tengrim bar,
Didim yeniçu? Didi xelqim bar.
Didim yene yoq mu? Didi rohim bar,
Didim şükran musen? U didi yaq yaq.

Didim istek nedir? Didi gülümdur,
Didim çelişmaqqa? Didi yolumdur,
Didim Ötkür nimengdur? Didi qulumdur,
Didim satar musen? U didi yaq yaq

Karşılaşınca

Seher vakti görünce gözüm sultanını,
Dedim sultan mısın? O dedi yok-yok.
Gözleri ışıltılı, elleri kınalı,
Dedim Çolpan mısın? O dedi yok-yok.

Dedim ismin nedir? Dedi Ayhan'dır,
Dedim yurdun nere? Dedi Turpan'dır,
Dedim başındaki? Dedi hicrandır,
Dedim hayran mısın? O dedi yok-yok.

Dedim aya benzer, dedi yüzüm mü?
Dedim yıldız gibi, dedi gözüm mü?
Dedim ışık saçar, dedi sözüm mü?
Dedim volkan mısın? O dedi yok-yok.

Dedim kıyak nedir? Dedi kaşımdır,
Dedim kunduz nedir? Dedi saçımdır,
Dedim on beş nedir? Dedi yaşımdır,
Dedim canan mısın? O dedi yok-yok.

Dedim deniz nedir? Dedi kalbimdir,
Dedim rânâ nedir? Dedi lebimdir,
Dedim şeker nedir? Dedi dilimdir,
Dedim ver ağzıma? O dedi yok-yok.

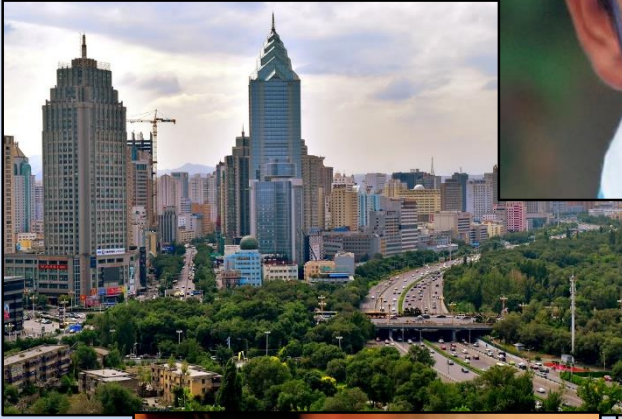
Dedim zincir var, dedi boynumda,
Dedim ölüm var, dedi yolumda,
Dedim ya bilezik? Dedi kolumda,
Dedim korkar mısın? O dedi yok-yok.

Dedim niçin korkmazsın? Dedi Tanrım var,
Dedim ya başka? Dedi halkım var,
Dedim daha yok mu? Dedi ruhum var,
Dedim memnun musun? O dedi yok-yok.

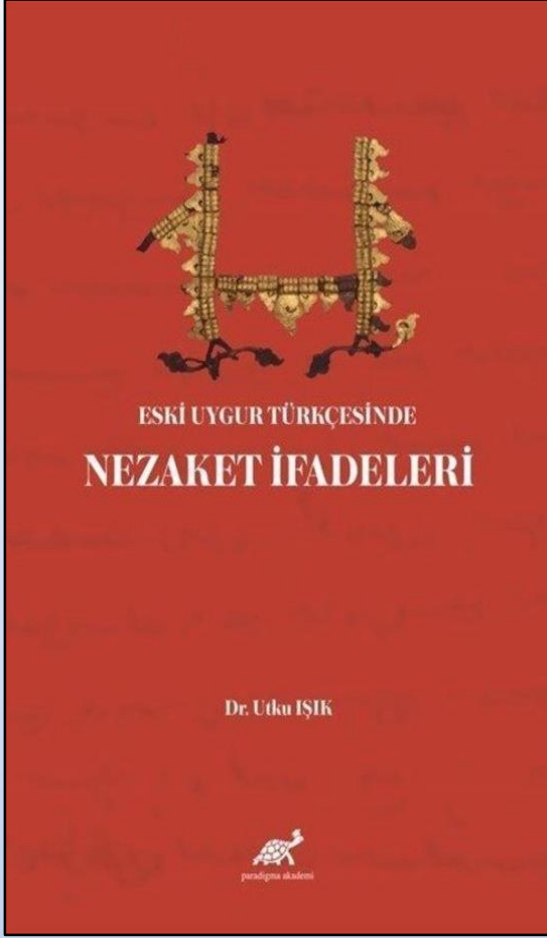
Dedim istek nedir? Dedi gülümdür,
Dedim ya mücadele? Dedi yolumdur,
Dedim Ötkür neyindir? Dedi kulumdur,
Dedim satar mısın? O dedi yok-yok.

*Uçruşqanda (Karşılaşınca) adlı türküyü Uygur Türklerinin büyük ozanı Abdülrehim Heyit'in sesinden dinlemek için kare kodu okutabilirsiniz.

Editörden

Kitabın Adı: Eski Uygur Türkçesinde Nezaket İfadeleri

Yazarı: Utku IŞIK

Basım Yılı: 2022

Yayınevi: Paradigma Akademi
Millî Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu Dekanlığı, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü öğretim elemanı Dr. Öğr. Üyesi Utku IŞIK tarafından kaleme alınan “Eski Uygur Türkçesinde Nezaket İfadeleri” adlı eser üç bölümden oluşmaktadır. Kitabın birinci bölümü “Nezaket Teorisi” başlığını taşımaktadır. Bölümde ayrı başlıklar altında, dil kavramı ve dilin farklı kullanımları, dilin toplumla ilişkisi, nazik dil kullanımı nezaket kavramı çerçevesinde “kaba dil”, nezaket teorisi ve yaklaşımları konularına

değinilmiştir. İkinci bölüm, “Eski Uygur Türkçesinde Yapısal Nezaket ve Kabalık İfadeleri” başlığı ile okuyucusuna sunulmuştur. Bu bölümde, “Eski Uygur Türkçesinde Yapısal Nezaket İfadeleri”, “Yapısal Kabalık İfadeleri”, “Eşit Konumdakiler Arası Nötr İfadeler” alt başlıklarında farklı konulara yöneltilen söylemlerin yapısal nezaket ve kabalık karşılıkları dil bilimsel bakış açısıyla incelenmiştir. Birinci bölümde ele alınan teorik veriler, ikinci bölümde Eski Uygur Türkçesi metinleri ile dilsel anlamda boyutlandırılmıştır.

Üçüncü bölümün başlığı “Eski Uygur Türkçesinde Pragmatik Nezaket İfadeleri”dir. Bu başlık altında saygı, iç konuşma ve imaj ilişkisi, imaj yatırımı gibi pek çok başlık yer almaktadır. Bu başlıklar altında yazar, nezaket ve kabalığın Eski Uygur Türkçesi metinlerinde bağlama dayalı olarak nasıl görünümlere sahip olduğunu ayrıntılı şekilde yorumlamıştır. Eser, askerî nezaketle ilgili araştırmaları da bulanan yazarın doktora tezinin gözden geçirilmiş ve yeniden düzenlenmiş şeklidir. Eski Uygur Türkçesinde nezaket ve kabalık ifadelerinin oluşturduğu dilsel malzemenin ortaya konmasına katkı sunmuştur. Yazar, Türk dilinde nezaket stratejisinin nasıl var olduğunu incelemiştir. Bu eser, çeşitli toplum dil bilimsel malzemelerin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Editörden

TÜRK HARP DİLİ VE EDEBİYATI SEMPOZYUMU BİLDİRİ KİTABI YAYIMLANDI

21-22 Haziran 2022 tarihlerinde Millî Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu tarafından düzenlenen Türk Harp Dili ve Edebiyatı Sempozyumu'na ait bildiri kitabı yayımlanmıştır. 46 farklı üniversiteden 66 araştırmacının bildirilerinin yer aldığı Türk Harp Dili ve Edebiyatı Bildiri Kitabı'nda; Eski Türk Dili, Yeni Türk Dili, Eski Türk Edebiyatı, Türk Halk Edebiyatı, Yeni Türk Edebiyatı ve Tarih başlıkları altında Türk askerlik kültürü filoloji ve tarih açısından ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Editörden

6 Şubat 2023 Anma Töreni

12 Mart İstiklâl Marşı'nın Kabulü Töreni

Atatürk'ün Kara Harp Okuluna Girişinin 124'üncü Yıl Dönümü Töreni

Görsel Sanatlar Kulübü 13 Mart Sergisi

18 Mart Şehitleri Anma Günü

Kütüphanecilik Haftası Etkinlikleri

Savaş Metafizikleri Kulübü Resim ve Heykel Müzesi Gezisi

Millî Savunma Bakanlığı Dijital Gösterim Merkezi

Müşterek Harekâtın İcrasında Kara-Deniz İş Birliği
Koordinasyonu ve Türk-Yunan İlişkileri Konferansı

Üniversitelerarası Türkiye Kick Boks Şampiyonası Şampiyonu MSÜ Kara Harp Okulu

TSK Triatlon Şampiyonası Dereceleri

Kick Boks Dünya Kupası Şampiyonu MSÜ Kara Harp Okulu

TSK Atletizm Şampiyonası 2'ncisi MSÜ Kara Harp Okulu

Görsel Sanatlar Kulübü Resim ve Heykel Müzesi Gezisi

Görsel Sanatlar Kulübü Kara Harp Okulu Tarihî Arşiv ve Müzesi Gezisi

Kültür Elçileri Kulübü
Kurtuluş Savaşı Müzesi
1. Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası Gezisi

Görsel Sanatlar Kulübü Etimesgut Türk Tarih Müzesi ve Parkı Gezisi

Savunma Araştırmaları Kulübü Sanayi ve Teknoloji Müzesi Gezisi

Dil ve Edebiyat Kulübü
T.C. Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi
Gezisi

“Modern Subaylık Mesleğinin Doğuşu ve Gelişimi” Konulu Konferans

Cumhuriyetin 100. Yılı Temalı Bilgi Yarışması

15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü Töreni

Dünya Pentatlon Şampiyonluğu Tebriği

30 Ağustos Zafer Bayramı ve KHO Mezuniyet Töreni

30 Ağustos Zafer Bayramı ve KHO Mezuniyet Töreni

30 Ağustos Zafer Bayramı ve KHO Mezuniyet Töreni

TAŞ KIRILIR, TUNÇ ERİR AMA TÜRKLÜK EBEDİDİR!
-GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK